

Wiadomości POWIATU GLIWICKIEGO

Nr 2 (35) • Luty 2010

www.powiatgliwicki.pl

www.bip.powiatgliwicki.pl

ISSN 1895-9989

Gminy: Gierałtowie, Knurów, Pilchowice, Pyskowie, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Wielowieś

W TYM NUMERZE WIADOMOŚCI:

- Gość specjalny –
Andrzej Gołota
– str. 3
- Dwie w jednej
– str. 3
- Będzie mamut jak
żywy
– str. 5
- Leczą...
od wieków!
– str. 8 i 9
- Dokumentalista
z duszą artysty
– str. 11
- Rolnicze
rozmaitości
– str. 12
- Prof. Miodek
w Pyskowicach
– str. 13
- EKO-Wiadomości
– str. 7

Wodnik jak marzenie

Ruszyła Gminna Kryta Pływalnia „Wodnik” w Paniówkach. Oficjalne przecięcie wstęgi nastąpiło 5 lutego, ale już dwa tygodnie wcześniej korzystali z niej miłośnicy pływania, ciesząc się z wygodnego i nowoczesnego obiektu, skrojonego na miarę XXI wieku.

Gmina Gierałtowie, która go wybudowała, długo przymierzała się do tej inwestycji. W 2005 r. otrzymała pozwolenie na budowę, rok później ją rozpoczęła, w 2007 r. skutecznie starała się o dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej i Sportu, a w latach 2008-2009 dokończyła dzieła. Projekt powstał w Studium Architektonicznym EMSA z Pszczyny, a wykonawcą było Gliwickie Przedsiębiorstwo

Budownictwa Przemysłowego SA. Kosztem 30 mln zł powstał obiekt o ogólnej kubaturze 23 tys. m³, w którym mieszczą się dwa baseny (jeden o wymiarach 25 na 12,5 m, a drugi – 12,5 na 6 m, z dyszą do hydromasażu i gejzerem), tunel wodny z bicznami, armatkami i kaskadą, a ponadto długa na 63 m zjeżdżalnia i cztery duże jacuzzi, w tym dwa z solankami. Jest też grotta solna i centrum Spa. Pływalnia położona jest w pobliżu szkoły, korzystają więc z niej chętnie dzieci i młodzież. Zapewnia warunki

zarówno do uprawiania sportu, jak do doskonałego relaksu. Czynna jest w tygodniu od godz. 7.00 do 22.00, a w soboty i niedziele od godz. 8.00 do 22.00. Uroczyste otwarcie zgromadziło szereg znamiennych gości, a gospodarzom gminy gratulował tej inwestycji m.in. poseł Jan Kazmierczak. Po części oficjalnej było

Nowa pływalnia to prawdziwa wodna frajda – przynajmniej najmłodsi.

relaksowo – **Joachim Bargiel**, wójt gminy Gierałtowie w towarzystwie młodych pływaków przepłynął basen dwa razy, a pokaz świetnego pływania zaprezentował wicemistrz olimpijski w pływaniu niesłyszących **Artur Pióro**. W gorących rytmach zatańczyły też dziewczęta z Akademii Tańca „Alhambra”.

W powiecie gliwickim jest to trzecia – po dwóch knurowskich – kryta pływalnia. I z pewnością – najnowocześniejsza.

Romana Gozdek

No i wstęga przecięta! – z nożyczkami dyrektor pływalni Przemysław Dejneka, za nim od lewej ks. proboszcz Michał Woliński, przewodniczący Rady Gminy Piotr Szoltysek, sołtys Paniówek Małgorzata Domin i wójt Joachim Bargiel.

Foto: Romana Gozdek

Tegoroczna zima, choć piękna, jest kosztowna i niebezpieczna

Śnieg, mróz, zamiecie, oblodzenia...

Mroźna pogoda i duża ilość śniegu mogą cieszyć, ale tylko przez kilka dni i z pewnością nie tych, którzy dużo podróżują. Bo choć utarło się powiedzenie, że zima zaskakuje drogowców, to z ich

punktu widzenia trudno walczyć ze śniegiem, który pada tak intensywnie, jak w tym roku. Do tego dochodzi silny wiatr nawiewający śnieg z pół i niska temperatura powodująca oblodzenia.

– W naszym budżecie na akcję zima mamy zabezpieczone 650 tysięcy złotych – mówi **Jan Osman**, dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Gliwicach. – Z tym, że sezon zimowy to okres od listopada do końca marca. Zawsze trudno przewidzieć, jaka będzie pogoda. W styczniu za odśnieżanie zapłaciliśmy 169 tysięcy złotych, czyli 25% środków przeznaczonych na ten cel. Jeżeli prognozy się sprawdzą i zimowa aura będzie nam towarzyszyła przez długie tygodnie, to pieniędzy może zabraknąć.

Przypomnijmy, że tak jak i w poprzednich latach, prace związane z utrzymaniem przejezdności dróg powiatowych wykonuje ZDP za pośrednictwem wykonawcy wyłonionego w przetargu. Jest nim firma Remondis Gliwice. Dotyczy to również kilku tras

wojewódzkich na naszym terenie. Są to następujące drogi: nr 901 Wielowieś-Pyskowie-Gliwice, nr 921 Knurów (od skrzyżowania z 924) do granicy z Zabrzem, nr 907 Wielowieś-Toszek-Niewiesz, nr 408 od granicy z województwem opolskim do Gliwic.

Dokładne zestawienie sieci dróg powiatowych wraz ze stosowną mapką znaleźć można na stronie internetowej www.zdpgliwice.pzd.net.pl. Gdy użytkownicy będą mieć jakieś uwagi dotyczące ich odśnieżania, należy je zgłaszać pod nr tel. 32 234 06 96 lub 502 586 280.

Wyjątkiem są drogi powiatowe na terenie gminy Toszek, która sama podjęła się ich zimowego utrzymania, otrzymując na ten cel od powiatu stosowne środki. W tym przypadku wszelkie uwagi należy zgłaszać pod numery tel. 32 233 42 17 lub 32 237 80 21.

Z kolei za utrzymanie dróg gminnych odpowiadają poszczególne urzędy gmin oraz wyłonieni przez nie wy-

konawcy. Natomiast za drogi wojewódzkie: nr 919 Racibórz-Rudy-Sośnicowice, nr 921 Knurów (od skrzyżowania z DW 924)-Przerycie (do DW 919) oraz nr 907 Kieleczka-Tworóg odpowiedzialny jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, nr tel. 32 781 92 11.

Dokończenia na str.3

Drzewa albo gną się, albo łamią pod ciężarem śniegu.

Taka aura to prawdziwe wyzwanie nie tylko dla drogowców.

Partnerska wizyta

Od 20 do 22 stycznia trwała wizyta przedstawicieli Powiatu Gliwickiego w niemieckim Powiecie Calw. Głównym jej punktem był udział w uroczystości pożegnalnej ustępującego ze stanowiska – po osiągnięciu wieku emerytalnego – starosty Hansa Wernera Koebblitz, który pełnił tę funkcję od 1996 r.

Delegacja Powiatu Gliwickiego – w składzie: starosta gliwicki Michał Nieszporek, naczelnik Wydziału Rozwoju i Promocji Joanna Piktas oraz naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Anetta Krzemińska – odwiedziła również Centrum Kształcenia Zawodowego, gdzie zapoznała się ze strukturą szkoły i gdzie omówiono możliwości współpracy pomiędzy szkołami powiatowymi. Obustronne zainteresowanie wzbudził pomysł wymiany nauczycieli ze szkół specjalnych oraz młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych.

Uczestnicy delegacji mieli także okazję poznać nowo wybranego starostę Powiatu Calw, który tę funkcję objął z dniem 1 lutego br. – Helmuta Rieggera. Jak zapowiedział, jest on zainteresowany kontynuacją współpracy z Powiatem Gliwickim i planuje odwiedzić polski partnerski powiat w drugim kwartale br.

– Wizyta miała dwie płaszczyzny – mówi starosta gliwicki Michał Nieszporek. – Po pierwsze pozwoliła nam pożegnać odchodzącego starostę Powiatu Calw, który to w grudniu ub. roku podpisał z nami deklarację

współpracy, zapoczątkowując partnerstwo pomiędzy naszymi powiatami. Równocześnie mieliśmy okazję do poznania nowego starosty

Pożegnanie starosty Powiatu Calw Hansa Wernera Koebblitz (na zdjęciu z prawej) przez starostę gliwickiego Michała Nieszporka.

naszego partnerskiego powiatu, licząc na dalszą udaną współpracę. Po drugie zaś nawiązaliśmy kontakty z tamtejszymi placówkami oświatowymi, głównie zaś z Centrum Kształcenia Zawodowego. To ogromna szkoła, licząca 4 tys. uczniów, która jest rozbudowywana i wkrótce kształcić będzie ich 5 tys. Niemcy dużą wagę przywiązują do kształcenia zawodowego i wierzą, że ta współpraca da już niedługo konkretne rezultaty. (JP, RG)

Podczas zwiedzania Centrum Kształcenia Zawodowego w Calw.

WIEŚCI Z SESJI

28 stycznia odbyła się XLIII sesja Rady Powiatu Gliwickiego. Poprzedził ją występ Zespołu „Arlekin” z Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sońnicowicach.

Ten nietypowy początek sesji zawdzięczamy temu, iż zespół swym występem wywołał furorę na niedawnej Międzynarodowej Konferencji „(NIE) PEŁNOSPRAWNI Edukacja-Praca-Perspektywy”. Występ nosi tytuł „Saloon” i także radni byli nim zachwyceni. Niepełnosprawne mieszkanki „Ostoi” udowadniają nim, że są utalentowane i mają estradowe obycie. Warte pochwały są także opiekunki, pod kierunkiem których dziewczęta uczą się tańca i ruchu scenicznego, jak również szyją stroje i tworzą scenografię.

Gdy umilkły brawa, przyszedł czas na obrady. W porządku sesji znajdowało się 14 punktów. Po zwyczajowym otwarciu obrad i kilkoma proceduralnymi punktami, które zostały szybko zrealizowane, nastąpił czas na wnioski, interpelacje, zapytania i postulaty radnych. Zgłoszono ich wiele, a dotyczyły m.in. takich spraw jak konieczność uregulowania statusu dróg na terenie powiatu, plany reorganizacji terenowych struktur policji, doposażenie straży pożarnej w dodatkowy wóz, długość oczekiwania w kolejce do lekarza specjalisty oraz odpłatność za wydanie karty pojazdu. Następnie starosta przedstawił informację na temat sposobu realizacji poprzednio zgłoszonych interpelacji i wniosków radnych, po niej zaś – sprawozdanie z prac Zarządu pomiędzy sesjami.

Roczne sprawozdania z prac Komisji Rady Powiatu Gliwickiego przedstawili ich przewodniczący (o tym szerzej przeczytać można poniżej). Po ich wystąpieniach Anetta Krzemińska, naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych poinformowała o sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach

Relacjonuje przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego Tadeusz Mamok.

i poradniach prowadzonych przez powiat gliwicki za ub. rok.

Pod obrady radnych trafiło także kilka projektów uchwał. Wszystkie zostały przyjęte przez Radę. Pierwsza z nich to sprawozdanie z działalności wspólnej dla Miasta Gliwice i Powiatu Gliwickiego Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2009 roku.

Dziewczyna z „Ostoi” przed sesją zaprezentowała program rodem z Dzikiego Zachodu.

Druga dotyczyła zaopiniowania uchwały Rady Powiatu w Tarnowskich Górach w sprawie likwidacji tamtejszego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego im. dr. B. Hagera – w jego miejsce utworzony zostanie zakład niepubliczny prowadzony przez spółkę akcyjną ze 100-procentowym udziałem Powiatu Tarnogórskiego. Kolejna uchwała zatwierdziła statut Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie. Zespół ten bowiem uległ przekształceniom, co wynika z przejścia działalności lecznictwa stacjonarnego przez zakład niepubliczny Szpital w Knurowie Spółka z o. o. Pełna treść przyjętych uchwał zamieszczona jest na stronie internetowej powiatu w zakładce Informator Rady Powiatu.

Następna sesja odbędzie się 25 lutego o godz. 15.00 w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

Komisje podsumowały rok

Na ostatniej sesji Rady Powiatu Gliwickiego (piszemy o niej wyżej) przedstawione zostały sprawozdania z prac Komisji Rady za ub. rok. Czym zajmowali się radni, jak pracowali w 2009 r.? Pisać o tym będziemy w kolejnych wydaniach WPG. Dziś prezentujemy pierwsze sprawozdanie – Komisji Rewizyjnej.

Komisja odbyła w 2009 r. 12 posiedzeń. Frekwencja radnych na jej posiedzeniach wynosiła od 80 do 100 proc. – średnio 93,22 proc. Komisja przekazała do Zarządu opinie dot.: wykonania budżetu za 2008 r., wykonania budżetu za I półrocze 2009 r. oraz projektu budżetu Powiatu Gliwickiego na 2010 r. Przekazała także do Rady Powiatu wniosek o udzielenie absolutorium Zarządowi Powiatu.

Tematy zrealizowane przez Komisję w 2009 roku: rozpatrzenie skargi Pawła Kamińskiego na działania Dy-

rektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Knurowie; kontrola ZOZ-u Knurów w zakresie stosowania procedur regulujących zgłaszanie zgonów do MOPS Knurów; przyjęcie sprawozdania z działalności Komisji za rok 2008; analiza finansowa działalności Wydziału Komunikacji za rok 2008; analiza utrzymania Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej za rok 2008; przedstawienie przez Skarbnika Powiatu informacji dotyczącej sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Gliwickiego w 2008 r. oraz analiza tego sprawozdania; opracowanie opinii Komisji Rewizyjnej o wykonaniu budżetu; podjęcie uchwały w sprawie opinii o wykonaniu budżetu Powiatu Gliwickiego za 2008 r. oraz absolutorium dla Zarządu Powiatu; kontrola

w zakresie prawidłowości procedur udzielania zamówień publicznych; analiza finansowa porozumień realizowanych z gminami w zakresie zimowego utrzymania dróg powiatowych, remontów chodników i inwestycji drogowych w 2008 r.; analiza skargi NFOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego lek. med. K. Kaźmierczyk i lek. med. B. Miarczyńska – Kunert na działalność Zarządu Powiatu; kontynuowanie analizy skargi NFOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego lek. med. K. Kaźmierczak

SKŁAD KOMISJI REWIZYJNEJ

Piotr Dudło – przewodniczący
Jacek Awramienko
– wiceprzewodniczący
Jerzy Korus – sekretarz
członkowie: Elżbieta Kołodziej
i Andrzej Michalski

i lek. med. B. Miarczyńska – Kunert na działalność Zarządu Powiatu; przyjęcie opinii w sprawie skargi NFOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego lek. med. K. Kaźmierczak i lek. med. B. Miarczyńska – Kunert na działalność Zarządu

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Piotr Dudło.

Powiatu; analiza przychodów Starostwa z tytułu najmu lub dzierżawy nieruchomości powiatowych położonych w Pyskowicach; rozpatrzenie skargi Pana Gerarda Juraszka na działalność Starosty Powiatu Gliwickiego; kontrola wydatkowania środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w okresie

od stycznia do września 2009 r.; analiza zasadności zarzutów przedstawionych w skardze Pana Zygmunta Kachla na działalność Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Gliwicach; opracowanie planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2010 rok; podsumowanie pracy Komisji Rewizyjnej za 2009 rok. (RG)

1 lutego nastąpiło formalne połączenie kopalń „Knurów” i „Szczygłowice”

Dwie w jednej

Z początkiem lutego dwie knurowskie kopalnie, działające do tej pory jako osobne organizmy, zostały połączone w jedną kopalnię. Jej nazwa brzmi: Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego „Knurów-Szczygłowice”.

To kolejna, piąta już fuzja dokonywana w ramach w Kompanii Węglowej – wcześniej połączone zostały ze sobą m.in. kopalnie „Staszic” i „Murcki” oraz „Makoszowy” i „Sośnica”. Jak tłumaczy **Zbigniew Madej**, rzecznik prasowy Kompanii Węglowej, proces ten służy pełniejszemu wykorzystaniu infrastruktury kopalni, zminimalizowaniu kosztów ich działania oraz zwiększeniu bezpieczeństwa pracy. – Zapewniam, iż w wyniku połączenia dokonanego w Knurowie żaden z pracowników nie straci pracy – mówi Zbigniew Madej. – Odejścia pracowników będą się odbywały jedynie z przyczyn naturalnych.

Odpowiedzialność za sferę organizacyjno-techniczną i zachowanie stan-

dardów bezpieczeństwa po połączeniu kopalni ponosi Zarząd Kompanii Węglowej, z kolei zabezpieczenie socjalne załóg określa porozumienie ze związkami zawodowymi. Po połączeniu kopalnia zatrudnia około 7 tys. osób i wydobywać będzie ok. 4 mln ton węgla rocznie. Planowane są inwestycje, towarzyszące integracji obu części (tzw. ruchów górniczych), możliwe są też przesunięcia pracowników pomiędzy obiema częściami kopalni – jednak po uzgodnieniu tego ze związkami zawodowymi.

Dyrektorem technicznym połączonej kopalni jest **Grzegorz Michalik**. **Roman Noga** został dyrektorem do spraw pracy w Ruchu Knurów, a w Ruchu Szczygłowice funkcję tę pełni **Krzysztof Rydarowicz**. **Grzegorz Mendakiewicz**, dotychczasowy dyrektor techniczny kopalni Szczygłowice, został dyrektorem do spraw produkcji Centrum Wydobywczego Zachód.

(RG)

Dla kogo Bene Meritus?

Przypominamy, że do 31 maja można składać w Biurze Obsługi Klienta Starostwa Powiatowego w Gliwicach wnioski do nagrody Bene Meritus za 2009 rok, którą – podobnie jak co roku – przyzna Rada Powiatu Gliwickiego osobie i instytucji dobrze zasłużonej dla powiatu gliwickiego.

Z wnioskiem o przyznanie nagrody mogą występować w szczególności:

– grupa co najmniej 30 mieszkańców, organizacje społeczne i stowarzyszenia, organy jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pomocnicze gmin, jednostki organizacyjne gmin i powiatu. Nagroda przyznawana jest w kategorii indywidualnej i zbiorowej.

Szczegółowy regulamin, wniosek oraz lista osób i instytucji nagrodzonych w latach ubiegłych dostępne są na stronie www.powiatgliwicki.pl w zakładce Bene Meritus.

(MFR)

Śnieg, mróz, zamiecie, oblodzenia...

Dokończenie ze str. 1

Prace związane z utrzymaniem przejezdności dróg krajowych na terenie powiatu wykonuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach. Całodobowe dyżury dla dróg krajowych pełnione są pod następującymi numerami telefonów: 32 234 06 91, 32 270 15 10, 32 415 24 46.

Zima daje się we znaki również mieszkańcom. Pozamierzane gałęzie i drzewa łamią się jak zapałki.

– Do lutego odnotowaliśmy już połamanie drzew obejmujące 17 tysięcy metrów sześciennych drewna. Na szczęście dla mieszkańców nie uszkodziły one linii energetycznych ani telekomunikacyjnych – podsumowuje **Tadeusz Mamok**, nadleśniczy Nadleśnictwa Rudziniec. – Nasze zmartwienie to również zwierzęta. Musimy ją dokarmiać i odśnieżać trakty, aby zwierzęta mogły się swobodnie poruszać.

Należy pamiętać, że duża pokrywa śnieżna może zagrażać również dachom. Wojewoda śląski przypomina właścicielom i zarządcą obiektów

o obowiązku ich odśnieżania i usuwania nawisów lodowych i śnieżnych.

Sytuację pogodową w naszym powiecie na bieżąco monitoruje Centrum Ratownictwa w Gliwicach. Jak się dowiedzieliśmy od Tomasza Wójcika, komendanta CRG, jak na tak wyjątkowo ostrą zimę do lutego nie było poważniejszych utrudnień. Dyżurni CRG oraz Państwowej Straży Pożarnej w styczniu przeprowadzili 63 interwencje na terenie powiatu związane ze skutkami zimy. Były to m.in. usunięcia drzew pod naporem śniegu oraz nawisów śnieżnych z dachów. Nie było interwencji związanych z awariami energetycznymi. Jak będzie dalej? Wszystko zależy od pogody.

Prognozy pogody na luty wskazują, że śnieg powinien się topić raczej powoli. Co jednak będzie w sytuacji nagłego i gwałtownego ocieplenia? Komendant CRG twierdzi, że nie można wykluczyć wówczas lokalnych podtopień. Wszystko zależy od kolejnych opadów śniegu, nagłych skoków temperatury oraz lokalnego ukształtowania terenu. Jak zapewnia **Tomasz Wójcik**, służby będą reagować szybko i skutecznie na każde zagrożenie.

(RG, SG)

Gość specjalny Andrzej Gołota

16 stycznia w hali Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Szczygłowicach doszło do niecodziennego wydarzenia. Odbył się mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami USA i Polski. Gośćmi specjalnymi byli **Andrzej Gołota** i Sam Colonna. Pobyt Gołoty w Knurowie wzbudził wielkie zainteresowanie mieszkańców całego powiatu, którzy licznie pojawili się w knurowskiej hali. Gość specjalny chętnie rozdawał autografy i fotografował się z kibicami. Na wysokości zadania stanęli również organizatorzy, którzy przygotowali galę z prawdziwego zdarzenia. Dobrze oświetlony ring, profesjonalna scena i zespół rockowy, motory oraz oczywiście piękne dziewczyny. To sprawiło, że wszyscy, którzy nabyli bilety nie czuli się zawiedzeni. Nie zabrakło również emocji sportowych. Walki wieczoru poprzedził mecz pomiędzy zawodnikami knurowskiego oraz gliwickiego klubu bokserskiego. W starciu zawodników reprezen-

Foto: Sławomir Gruszka

Na zdjęciu bokser w towarzystwie (od lewej) **Bogdana Litwina** – radnego Rady Powiatu Gliwickiego oraz **Waldemara Dombka** – członek Zarządu Powiatu.

tacji Polski i USA lepsi okazali się nasi zawodnicy, którzy wygrali 14: 4. Trzy dni później w Gliwicach odbył się rewanż, który również wygrali nasi reprezentanci, tym razem 13: 5.

(SG)

Cel: bezpieczeństwo mieszkańców

11 stycznia w Toszku odbyło się spotkanie wóldarzy powiatu gliwickiego z posłem **Andrzejem Gałażewskim** oraz komendantem miejskim policji w Gliwicach **Teofilem Marcinkowskim**.

Spotkanie zorganizowane zostało z inicjatywy starosty gliwickiego **Michała Nieszporka**. Wzięli w nim udział wszyscy wóldarze miast i gmin powiatu gliwickiego: prezydent Knurowa **Adam Rams**, burmistrzowie – Pyskowiec **Wacław Kęska**, Toszka **Jacek Zarzycki** i Sośnicowice **Czesław Jakubek** oraz wójtowie – Gierałtów **Joachim Bargiel**, Rudzińca **Krzysztof Obrzut**, Wieloski **Ginter Skowronek** i Pilchowice **Wilhelm Krywalski**. Tematem spotkania była współpraca samorządu gminy (miasta) powiatu z organami policji.

Podczas spotkania zorganizowanego w Urzędzie Miasta w Toszku poruszono wiele kwestii dotyczących funkcjonowania policji na terenie powiatu

oraz jej współdziałania z samorządem. Gospodarze gmin mówili o swych doświadczeniach i oczekiwaniach w tej mierze, starosta – o możliwościach powiatu, natomiast komendant Marcinkiewicz przedstawił praktyczne aspekty funkcjonowania policji w terenie. Poseł Gałażewski zrelacjonował, jak te sprawy wyglądają z punktu widzenia parlamentarzysty.

– Spotkanie zostało zorganizowane w tym celu, by we wspólnym gronie zastanowić się, jak w najszerszy sposób można zapewnić poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom miast i gmin wchodzących w skład powiatu – mówi starosta **Michał Nieszporek**. – W planach mamy kolejne takie spotkania.

(RG)

Foto: Romana Gozdek

Bliżej sygnalizacji w Wilczy

Powiat Gliwicki i Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisały umowę w sprawie finansowania kosztów opracowania dokumentacji technicznej budowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu drogi krajowej nr 78 (Gliwice-Rybnik) z drogami powiatowymi nr 2929S i 2930S w miejscowości Wilczy.

W porozumieniu, podpisanym 19 stycznia obie strony zadeklarowały sfinansowanie po połowie kosztów tej dokumentacji. Zarówno powiat, jak i GDDKiA Oddział w Katowicach przeznaczą na ten cel maksymalnie po 100 tys. zł.

Foto: Romana Gozdek

Na skrzyżowaniu panuje duży ruch, zagrażający bezpieczeństwu.

Umowa została zawarta na czas określony – obowiązuje do końca grudnia 2010 r. Przypomnijmy, że Rada Powiatu Gliwickiego już w marcu 2009 roku podjęła uchwałę o współfinansowaniu przebudowy tego skrzyżowania. Jednak administratorem drogi jest katowicki oddział GDDKiA. Jego decyzja była potrzebna, aby rozpocząć jakiegokolwiek działania. Inwestycja jest bardzo wyczekiwana przez kierowców i pieszych tej części powiatu gliwickiego. W czerwcu ub. r. mieszkańcy gminy Pilchowice na kilkanaście minut zablokowali skrzyżowanie w Wilczy, wyrażając swoje niezadowolenie i obawę o bezpieczeństwo ruchu. Starania powiatu poparł również wicewojewoda śląski **Stanisław Dąbrowa**. Pod koniec października 2009 roku GDDKiA Oddział w Katowicach opracowała analizę bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym rejonie, która uzasadnia potrzebę przebudowy oraz budowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu DK 78 w Wilczy.

– Podpisanie porozumienia to jasny sygnał dla mieszkańców Wilczy i gminy Pilchowice, że sprawa zostanie rozwiązana po ich myśli – mówi **Waldemar Dombek**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego odpowiadający m.in. za inwestycje drogowe.

(SG, RG)

Dofinansowanie dla uczniów, nauczycieli i...do rozwoju powiatowej turystyki, czyli po prostu Gliwicki - i co Powiecie?

Starostwo Powiatowe w Gliwicach pozyskało środki na realizację kolejnych projektów unijnych. Ich spektrum jest bogate, a wszystkie – bezpośrednio lub pośrednio – służą mieszkańcom powiatu.

Kolejnym projektem – przeznaczonym dla uczniów szkół prowadzonych przez Powiat Gliwicki – jest projekt „**Stawiam na rozwój – podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego w Powiecie Gliwickim**” w ramach Działania 9.2. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Jego celem jest poprawa oferty edukacyjnej prowadzonych przez powiat szkół o profilu zawodowym oraz zwiększenie ich atrakcyjności poprzez realizację szkolnych programów rozwojowych.

– Cel ten będzie realizowany poprzez dodatkowe zajęcia służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia oraz dodatkowe zajęcia ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem IT, języków obcych, przedsiębiorczości i nauk przyrodniczo-matematycznych, a także poprzez opiekę i doradztwo pedagogiczno-psychologiczne i doradztwo edukacyjno-zawodowe oraz zajęcia uzupełniające ofertę kształcenia zawodowego poprzez dostosowanie jej do potrzeb rynku pracy – mówi **Joanna Piktas**, naczelnik Wydziału Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

W projekcie uczestniczyć będą uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Knurowie, Zespołu

Szkół Specjalnych w Pyskowicach, Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach, Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie oraz Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie. Wartość projektu wynosi prawie 900 tys. zł.

Powiat Gliwicki realizuje już drugą edycję projektu systemowego „**Nauka drogą do sukcesu na Śląsku**” w ramach Poddziałania 9.1.3 PO KL. Dzięki niemu wsparcie finansowe mogą otrzymać uczniowie szczególnie uzdolnieni w zakresie nauk matematyczno – przyrodniczych i technicznych uczęszczających do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych znajdujących się na terenie powiatu gliwickiego. W obecnej edycji Zarząd Powiatu Gliwickiego do objęcia wsparciem rekomendował 3 uczniów.

„**Nowe kwalifikacje – nowe perspektywy. Podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli i pracowników administracji oświatowej powiatu gliwickiego**” – to projekt w ramach Działania 9.4. PO KL skierowany tym razem do nauczycieli i pracowników administracji oświatowej Powiatu Gliwickiego.

– W ramach projektu beneficjenci wezmą udział w studiach podyplomowych, szkoleniach i kursach. Dzięki tym działaniom nauczyciele oraz pracownicy administracji oświatowej zdobędą nową lub uzupełnią posiadaną wiedzę z wybranego kierunku. Realizacja projektu przyczyni się również do poszerzenia oferty edukacyjnej

szkół prowadzonych przez Powiat Gliwicki. Wartość projektu wynosi prawie 350 tys. zł – dodaje **Ewa Hajduk**, kierownik Referatu Rozwoju i Zarządzania Projektami w Wydziale Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

Nie tylko uczniowie i nauczyciele skorzystają z dofinansowania do nauki i szkoleń, ale w bieżącym i kolejnym roku z dobrodziejstwa unijnych pieniędzy korzystać będą również mieszkańcy naszego powiatu, jeśli tylko zechcą wziąć udział w wydarzeniach promujących rozwój turystyki Powiatu Gliwickiego.

– Sporym sukcesem jest bowiem otrzymane dofinansowanie do projektu „**Gliwicki i co Powiecie? Promocja oferty turystycznej powiatu gliwickiego**”. Przedmiotem tego działania jest przeprowadzenie kampanii promocyjnej pod ha-

słem „Gliwicki i co Powiecie?”, w ramach której promowane będą trzy markowe produkty turystyczne: wypoczynek w powiecie gliwickim, produkt geoturystyczny powiatu gliwickiego oraz jego atrakcje przyrodnicze – wyjaśnia **Magdalena Budny**, sekretarz Powiatu.

Na kampanię złożą się trzy imprezy oraz udział w dwóch targach turystycznych. Dodatkowo w ramach kampanii zostaną przygotowane materiały informacyjno-promocyjne, które będą upowszechniane w ich ramach. Celem tych działań jest wzrost rozpoznawalności oferty tury-

stycznej powiatu gliwickiego jako zaplecza aktywnej turystyki weekendowej dla mieszkańców subregionu centralnego województwa śląskiego i wschodniej części województwa opolskiego oraz promocja turystyczna regionu. W ramach kampanii zorganizowane zostaną: Turystyczny biwak z powiatowym mamutem, Piknik z powiatem gliwickim oraz Konkurs filmowo-fotograficzny „Gliwicki i co Powiecie? – atrakcje turystyczne powiatu gliwickiego w obiektywie”.

Projekt będzie realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013, Priorytet III. Turystyka, Działanie 3.4. Promocja turystyki, typ 2. kampanie promocyjne (w tym udział w targach turystycznych) w kraju i za gra-

nicą, których celem jest promocja atrakcyjności turystycznej regionu oraz ze środków własnych Powiatu Gliwickiego. Całkowity koszt projektu wynosi 309 400 zł. Projekt będzie finansowany w następujący sposób: 262 990 zł (czyli 85 proc.) – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz 46 410 zł (czyli 15%) – środki własne.

Za aplikowanie o dofinansowanie oraz za realizację powyższych projektów są odpowiedzialni pracownicy Wydziału Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

(MFR)

Nowa edycja zajęć w ramach projektu Współczesny Michał Anioł Rozwijają pasje w „Paderewskim”

Przed miesiącem podsumowaliśmy pierwszy rok realizacji projektu „Współczesny Michał Anioł – rozwój pasji i wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów szkół Powiatu Gliwickiego o profilu ogólnym”, który – dzięki pozyskaniu przez Powiat Gliwicki środków unijnych na ten cel – pozwolił na znaczne poszerzenie oferty edukacyjnej liceów ogólnokształcących oraz szkół specjalnych podstawowych i gimnazjalnych Knurowa i Pyskowic.

W pierwszych tygodniach stycznia ruszyła pełną parą nowa edycja zajęć finansowanych z tego projektu. Zgodnie z założeniami w 2010 r. będzie ich ok. 3250 godz. Ich różnorodność tematyczna jest tak wielka, że każdy – zarówno humanista, jak i umysł ścisły, tak uczeń mający problemy, jak i młody naukowiec chcący rozwijać swoje zdolności – znajdzie tu coś dla siebie. Nie sposób w jednym artykule opisać wszystkich proponowanych w tym semestrze zajęć, będziemy więc w kolejnych numerach WPG prezentować ofertę poszczególnych szkół.

Zacznijmy od Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie. Można tu w trakcie zajęć pozalekcyjnych wyrównywać zaległości z zakresu niemal każdego przedmiotu. Jest również z czego wybierać, jeśli chodzi o ofertę zajęć rozwijających tzw. umiejętności kluczowe. Miłośnicy „królowej nauk” mogą poszerzać wiedzę na jej temat uczestnicząc w pracach kółek matematycznych, działają też kółka dziennikarskie skupiające m.in. młodych redaktorów szkolnej gazetki – „Kolektyw”. Podczas zajęć kółka filmowców będzie można poznać rolę muzyki i oświetlenia w filmie oraz możliwości cyfrowej edycji wideo i zapoznać się z zasadami działania kamery, a co najważniejsze – wykorzystać tę wiedzę w praktyce,

nagrywając materiał filmowy, tworząc własne animacje i nagrywając płytę DVD z własnym filmem.

Osobny cykl zajęć będzie poświęcony animacji komputerowej – poznawaniu możliwości symulacji komputerowych, grafiki 3D i różnego typu programów służących modelowaniu. Ci, którym bliższe jest radio, mogą wybrać kółko radiowe. Jego zajęcia poświęcone będą w najbliższym semestrze m.in. zagadnieniom emisji głosu i funkcjonowaniu na antenie radiowej różnych rodzajów muzyki. Można też poszerzać w praktyce tę wiedzę uczestnicząc w koncertach, pisząc z nich recenzje i odwiedzając prawdziwą rozgłośnię radiową.

Z kolei podczas prac kółek ekologicznych uczniowie będą nie tylko zdobywać wiedzę o problemach i sposobach ochrony środowiska, ale także dyskutować na temat globalnych zagrożeń i problemów ekologicznych Knurowa oraz odwiedzą oczyszczalnię ścieków. Nie zapomniano o młodych miłośnikach sztuki – wiedzę plastyczną mogą rozwijać podczas prac kółka artystycznego, a elementy tańca współczesnego i cheerleaders ćwiczyć w ramach zajęć kółka tanecznego, przygotowującego uczennice m.in. do występu na kwietniowych Mistrzostwach Śląska Zespołów Tańca Cheerleaders w Sosnowcu.

– Jako pedagog, z dużym przekonaniem wyrażam opinię, iż organizacja zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży jest najlepszą możliwą formą profilaktyki, jaką można zastosować w szkole. Bezspornie taką okazję dają zajęcia prowadzone w naszej szkole w ramach projektu Współczesny Michał Anioł.

Rozwój osobisty to z pewnością efekt niesiony przez zajęcia, w których mogą brać udział wszyscy uczniowie bez względu na swoje możliwości, umiejętności, i status materialny. Uważam, że ten projekt jest wspaniałą inwestycją w młodzież – mówi **Katarzyna**

Podczas zajęć kółka tanecznego uczennice knurowskiego liceum ćwiczą elementy tańca cheerleaders.

Niewiadomska, szkolny koordynator projektu w „Paderewskim”.

Projekt pozwala również poszerzyć wiedzę społeczną, zarówno na temat najbliższego otoczenia – podczas zajęć kółka regionalnego, jak i dotyczącą rozmaitych aspektów istnienia i funkcjonowania UE, którym poświęcony jest program kółka europejskiego. Będzie również okazją, by czynnie włączyć się w życie lokalnej społeczności w ramach zajęć z zakresu wolontariatu i aby zdobyć podstawy wiedzy o przedsiębiorczości. Projekt umożliwia także udział w kółkach językowych.

Część zajęć zaproponowanych w styczniu uczestnikom projektu odbywała się poza murami szkół. Młodzież z Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach obejrzała w Katowicach angielskojęzyczny spektakl „I love Shakespeare”, a ich koledzy z tej samej szkoły mieli okazję poznać pracę psychologa i pedagoga oraz podstawy terapii metodą biofeedback podczas zajęć w Centrum Kształcenia i Rozwoju Umysłu w Gliwicach. Na luty zaplanowano kolejne atrakcyjne wyjazdy.

EWA PIESZKA – koordynator projektu w Starostwie Powiatowym w Gliwicach

Powstaje GEOPUNKT – miejsce rekonstrukcji megafauny plejstoceniowej na terenie powiatu

Będzie mamut jak żywy

Trwają prace przygotowawcze nad utworzeniem GEOPUNKTU – niezwykle ciekawego miejsca, gdzie poznać będzie można najdawniejsze dzieje powiatu gliwickiego. Staną w nim m.in. wierne kopie mamuta wielkiego i nosorożca włochatego, zwierząt które niegdyś zamieszkiwały nasze ziemie.

– Zadanie nazywane GEOPUNKT jest powiązane historycznie i przestrzennie z odkryciem w latach 1952-1958 szczątków kostnych kopalnej fauny plejstoceniowej – wyjaśnia **Mariusz Dyka**, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Gliwicach. – Odkrycie to związane było z eksploatacją piasków podsadzkowych prowadzoną pomiędzy Pyskowicami a Rzeczcycami.

Wymiar materialny zadania obejmuje wykonanie na terenie Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach pełnowymiarowych makiet mamuta wielkiego i nosorożca włochatego, tablic dydaktycznych oraz stworzenie ekspozy-

cji flory reliktovej występującej w Polsce, a stanowiącej pozostałość po okresie zlodowaceń.

– Podstawowym celem projektu jest dydaktyka – informuje **Marcin Stronczyk**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego. – Chodzi przede wszystkim o poszerzenie i propagowanie wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych w szczególności geologii, geografii oraz ekologii. Zagadnienia związane ze zlodowaceniami na terenie naszego kraju, ich cofaniem się i pojawianiem wydają się szczególnie aktualne w aspekcie obserwowanych obecnie zmian klimatycznych.

Nieprzypadkowo miejscem umiejscowienia GEOPUNKTU jest więc szkoła. Wymiar dydaktyczny przedsięwzięcia uwzględnia aktywny udział młodzieży z ponadgimnazjalnych szkół powiatowych z Pyskowic i Knuruwa. Planowana jest realizacja serii zajęć, odczytów, prelekcji i innych przedsięwzięć związanych z propagowaniem wiedzy z zakresu nauk o ziemi oraz ekologii. Przewiduje się organizowanie wystaw dydaktycznych oraz kolekcji skamieniałości. Docelowo w przedsięwzięciach tych udział brać mają także mieszkańcy powiatu i turyści. Istotnym elementem wsparcia realizacji wymienionego projektu jest nawiązanie przez Zarząd Powiatu Gliwickiego współpracy z Wydziałem Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego. Zostanie to ostatecznie sformalizowane w najbliższym czasie przez podpisanie listu intencyjnego.

– Cele współpracy obejmą poszerzenie możliwości dostępu młodzieży szkół powiatowych do bazy dydaktycznej Wydziału, współpracę w promocji obiektów geologicznych z terenu powiatu, współpracę przy pozyskiwaniu środków dla realizacji projektów związanych tematycznie z geologią i ochroną środowiska – dodaje **Mariusz Dyka**.

(RG)

W tym miejscu na terenie Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach utworzony zostanie GEOPUNKT.

Mieszkańcy ocenili pracę starostwa

Pracownicy Starostwa Powiatowego w Gliwicach przeanalizowali ankiety na temat pracy urzędu, które klienci wypełniali pod koniec 2009 roku. Choć kilka rzeczy można poprawić, mieszkańcy ocenili pracę urzędu dobrze i bardzo dobrze.

Klienci Starostwa Powiatowego w Gliwicach mogą na bieżąco oceniać pracę urzędników, a wypełnione przez nich ankiety są uważnie analizowane. W okresie od października do grudnia ub. r. – prócz formularzy (które klienci wypełniają i wrzucają do specjalnie przygotowanych skrzynek) oraz druków elektronicznych zamieszczonych na stronie internetowej www.powiatgliwicki.pl w zakładce Biuro Obsługi Klienta – dodatkowo pracownicy przeprowadzili ankietę bezpośrednią wśród prawie 100 osób. Poza pięćdziesiąt pytaniami zamkniętymi, m.in. o to, w którym wydziale osoba załatwiała sprawę oraz czy urzędnik był kompetentny i życzliwy, jedno dawało możliwość wyrażenia szerszej opinii na temat urzędu. Na pytanie o satysfakcję z poziomu udzielenia przez pracowników informacji co do sposobu załatwienia sprawy 97 proc. badanych odpowiedziało twierdząco. Równie wysoki procent odpowiedzi „na tak” (95 proc.) padło na pytanie o to, czy sprawa została załatwiona w terminie. Dobrze wypadli również pracownicy

urzędu. W oczach klientów są postrzegani jako osoby, które posiadają niezbędną wiedzę i kompetencje, a także są uprzejmie i życzliwe. Badani wyrazili również zadowolenie z faktu dyskrecji i poufności załatwienia danej sprawy.

– Choć te wyniki cieszą, to wciąż staramy się podwyższać standardy i jakość naszej pracy – mówi **Magdalena Budny**, sekretarz powiatu. – Ostatnią analizę zestawiamy z badaniami całego 2009 roku. W stosunku do trzech pierwszych kwartałów zauważamy wzrost poziomu zadowolenia klienta. Świadczy o tym także najmniejsza od czterech lat liczba skarg i wniosków.

Ankieta, prócz oceny, daje również możliwość kreowania pracy urzędu. Klienci mogli wypowiedzieć się na temat tego, w jaki sposób można sprawić, aby urząd był dla nich bardziej przyjazny.

– Za wszystkie oceny i opinie dziękuję. Chcemy być dobrze postrzegani przez mieszkańców powiatu – powiedziała **Magdalena Budny**. – System Zarządzania Jakością zgodny z normami ISO 9001: 2009 czy akcja „Przejrzysta Polska” to działania realizowane właśnie z myślą o naszych klientach. Chcemy wychodzić naprzeciw ich potrzebom i oczekiwaniom, a wzrastające zadowolenie klienta to najlepsza mobilizacja do pracy. (SG)

Można wspomóc działalność organizacji pożytku publicznego lub ich podopiecznych

Podziel się 1% podatku!

Każdy z nas rozliczając się z fiskusem może przekazać 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji pożytku publicznego. Nie wymaga to dodatkowego druku ani wysiłku. Wystarczy, że wybierzemy jedną z organizacji pożytku publicznego oraz na odpowiednim druku PIT wpiszemy jej nazwę i numer Krajowego Rejestru Sądowego (KRS).

Lista takich organizacji z terenu powiatu gliwickiego znajduje się obok.

Z kolei na stronie internetowej powiatu www.powiatgliwicki.pl (w zakładce Powiatowe Centrum Organizacji Pozarządowych) zamieszczona jest krótka instrukcja mówiąca o tym, co należy zrobić, aby przekazać 1% podatku wybranej organizacji.

W ten sposób można wspomóc nie tylko organizacje, ale również osoby fizyczne, którym stowarzyszenia te utworzyły osobne konta bankowe. Poniżej piszemy o tych, które zwróciły się do naszej redakcji z prośbą o pomoc w rozpragowaniu informacji na ich temat.

Jedną z takich osób jest Wiktoria z Rudzińca. Jest to 8-letnia dziewczynka, która cierpi na dziecięce porażenie mózgowie – niedowład czterokończynowy spastyczny na tle wady rozwojowej OUN. Jest rehabilitowana od urodzenia, dzięki temu jej ruchowość stale się poprawia. Wymaga jednak stałej kompleksowej rehabilitacji pod okiem terapeutów. Niestety koszty takiego leczenia oraz zakupu sprzętu są zbyt wysokie dla 7-osobowej rodziny, w której dorasta Wiktoria. Można jej pomóc przekazując 1% podatku na konto Fundacji Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” (KRS 0000037904). W rubryce „informacje uzupełniające” należy dopisać „1% dla Wiktorii Grab”.

Wiktoria z Rudzińca czeka na pomoc poprzez Fundację Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”.

O wsparcie proszą również sportowcy opiekunowie dwóch zawodniczek jeździectwa, które trenują w „Rancho u Marka” w Bargłównie. Są to Sabina Widera (16 lat) i Paulina Wojtulek (14 lat), o których pisaliśmy już na łamach „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” w ub. roku. Dziewczyny startują w zawodach jeździeckich w stylu western i rodeo. Same przygotowują i układają konie, na których biorą udział w zawodach. Są to bardzo utalentowane zawodniczki, które pomimo młodego wieku mają wiele sukcesów w kraju i za granicą. Wsparcie finansowe umożliwi im dalszy rozwój sportowy. 1% podatku można przekazać na konto Stowarzyszenia Sportowego „Western Riders” (KRS 0000304145), cel – „1% dla Sabiny Widery i Pauliny Wojtulek”. (SG)

▲ Sabina trenuje w Bargłównie i osiąga krajowe i zagraniczne sukcesy.

► Zawodniczki z częścią swoich trofeów. Sabinę i Paulinę można wesprzeć poprzez Stowarzyszenie Sportowe „Western Riders”.

WYKAZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO Z TERENU POWIATU GLIWICKIEGO

- Klub Sportowy „Concordia” Knurów – numer KRS: 0000127455
- Knurowskie Stowarzyszenie Diabetyków – numer KRS: 0000141003
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną – numer KRS: 0000153196
- Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Dzieci Europy „Cum Amicis” – numer KRS: 0000227212
- Ludowy Klub Sportowy „Victoria” – numer KRS: 0000002588
- Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Prowadzony Przez Zakon Ojców Kamilianów- numer KRS: 0000310929
- Pyskowskie Narodziny – numer KRS: 0000007912
- Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych „Hospicjum w Pyskowicach” – numer KRS: 0000231167
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Nadzieja” – numer KRS: 0000023551

Zarząd Powiatu Gliwickiego

działając na podstawie art. 11 ust. 2, art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r., Nr 96 poz. 873 z późn. zm.) oraz Uchwały nr XLII/297/2009 Rady Powiatu Gliwickiego z dn. 17.12.2009 r.

ogłasza:

otwarty konkurs ofert na wykonanie zadania publicznego Powiatu Gliwickiego w 2010 roku

1. CEL KONKURSU

Celem konkursu jest wsparcie zadań publicznych Powiatu Gliwickiego z zakresu:

1. kultura i ochrona dziedzictwa narodowego,
2. kultura fizyczna i sport,
3. bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,
4. edukacja,
5. promocja zdrowia.

2. PODMIOTY UPRAWNIONE

Statutowo działające w w/w obszarach:

1. organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. nr 96 z 2003 r. poz. 873 z późn. zm.),
2. osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
3. stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
4. spółdzielnie socjalne,
5. jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane

3. TERMIN SKŁADANIA OFERT I ROZTRZYGNIEĆ 22 lutego 2010 roku – rozstrzygnięcie do 10 marca 2010 roku

4. KRYTERIA OCENY

A. MERYTORYCZNE:

1. ocenę realizacji zadań zleconych oferentowi w poprzednim okresie (rzetelność, terminowość i sposób rozliczenia otrzymanych środków),
2. ponadgminny charakter, obejmujący swym zasięgiem jak największą liczbę mieszkańców powiatu,
3. rzetelny, realny opis planowanych działań,
4. czynne formy uczestnictwa beneficjentów w projekcie,
5. atrakcyjność treści i formy przekazu.

Maksymalnie: 9 pkt.

B. FINANSOWE:

1. zasadność przedstawionych w projekcie kosztów kwalifikowanych,
2. wysokość deklarowanych środków własnych i środków pozyskanych z innych źródeł,
3. rzetelność sporządzenia budżetu.

Maksymalnie: 3 pkt.

Wysokość wkładu własnego – nie mniej niż 10% całkowitej wartości zadania

C. ORGANIZACYJNE

1. posiadane zasoby kadrowe niezbędne do realizacji zadania,
2. posiadane zasoby rzeczowe niezbędne do realizacji zadania,
3. doświadczenie podmiotu i partnerów w realizacji zadań podobnych,

5. KWOTY DOTACJI

Na realizację zadań w poszczególnych zakresach przeznaczona jest w roku 2010:

1. kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 25 000 zł
2. kultura fizyczna i sport: 32 000 zł
3. bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: 15 000 zł
4. edukacja: 3000 zł
5. promocja zdrowia: 3000 zł

Koszty dotacji na realizację zadań tego samego rodzaju w roku 2009 wyniosły:

1. kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 26 559,95 zł
2. kultura fizyczna i sport: 18 717,92 zł
3. bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: 9 476,69 zł

6. KOSZTY KWALIFIKOWALNE

Za koszty kwalifikowane uznaje się m. in.:

- A. nagrody rzeczowe, puchary, dyplomy, medale, itp.
- B. ubezpieczenie imprezy,
- C. posiłki dla uczestników,
- D. promocje zadania m.in. plakaty, zaproszenia, ulotki,
- E. wynagrodzenia osób bezpośrednio zatrudnionych przy realizacji zadania (w tym m.in. opłaty za sędziowanie, opiekę medyczną),
- F. zakup materiałów niezbędnych do wykonania zadania,
- G. usługi pocztowe,
- H. koszty wynajęcia sali, obiektów, itp.
- I. usługi transportowe,
- J. opłaty bankowe.

7. OFERTA I ZAŁĄCZNIKI

Oferta powinna zostać złożona wg wzoru określonego w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2005 r. Nr 264, poz. 2207 z późn. zm.), powinna być trwale zespolona.

1. Do oferty należy dołączyć:

- A. aktualny odpis z właściwego rejestru (ważny 3 mies.) lub kserokopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osoby uprawnione,
  - B. sprawozdanie merytoryczne z 2009 roku i finansowe za 2009 rok składające się z bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej (dopuszcza się możliwość złożenia sprawozdania finansowego za 2008 rok w przypadku nie zatwierdzonych sprawozdań finansowych przez uprawnione organy statutowe),
  - C. oświadczenie o nieprowadzeniu działalności gospodarczej w rozumieniu art. 9 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w odniesieniu do zadania publicznego, będącego przedmiotem oferty, oświadczenie, że podmiot nie wykrywał dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, co wyklucza przyznanie dotacji przez kolejne 3 lata zgodnie z art. 145 ust. 6 ustawy z dn. 30.06.2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r., nr 249 poz. 2104),
  - D. Umowa partnerska lub oświadczenie partnera.
2. Jeżeli ten sam podmiot składa więcej niż jedną ofertę, załączniki mogą być dołączone do jednej z ofert.

W pozostałych ofertach podmiot umieszcza informację do której z ofert dołączył załączniki.

Koszty kwalifikowane, które nie mogą być sfinansowane z dotacji przyznanej z budżetu Powiatu Gliwickiego:

- 1) wynagrodzenie pracowników podmiotu składającego ofertę,
- 2) koszt utrzymania biura podmiotu np. czynsz, media itp. bezpośrednio związane z realizacją zadania jednak nie więcej niż 10 % wartości wszystkich pozostałych kosztów kwalifikowanych – koszt ten nie jest kosztem kwalifikowanym dla jednostek organizacyjnych podległym organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanych,
- 3) praca wolontariuszy wraz z podaniem sposobu wyceny – koszt ten nie jest kosztem kwalifikowanym dla jednostek organizacyjnych podległym organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanych.

Do kosztorysu w ofercie nie wpisujemy kosztów innych niż kwalifikowane.

8. WARUNKI DOPUSZCZENIA OFERTY DO PROCEDURY KONKURSOWEJ

1. Oferta wypełniona czytelnie, podane informacje winny umożliwić ocenę zadania zgodnie z kryteriami oceny podanymi w ogłoszeniu.
2. Wypełnione wszystkie pola oferty.
3. Oferta podpisana przez osoby uprawnione statutowo bądź upoważnione w tym celu (w przypadku braku pieczęci imiennych wymagane jest złożenie czytelnych podpisów).
4. Załączniki dołączone do oferty powinny być oryginalne lub potwierdzone za zgodność z oryginałem na każdej stronie kopii.
5. Załączniki dla swojej ważności muszą być opatrzone datą i pieczęcią podmiotu uprawnionego oraz podpisem uprawnionej statutowo bądź upoważnionej w tym celu osoby (w przypadku braku pieczęci imiennych wymagane jest złożenie czytelnych podpisów).

Oferta zawiera wszystkie wymagane załączniki.

9. TRYB WYBORU

1. Powołanie przez Zarząd Powiatu Gliwickiego w drodze Uchwały-Komisji ds. udzielania dotacji.
2. Weryfikacja ofert pod względem formalno – prawnym – Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych.
3. Weryfikacja ofert pod względem merytorycznym- Komisja ds. udzielania dotacji.
4. Przyznanie przez Zarząd dotacji celowej na realizację zadań wyłonionych w otwartym konkursie ofert, po wcześniejszym zapoznaniu się z opinią Komisji ds. udzielania dotacji.
5. Od podjętych decyzji nie przysługuje odwołanie.
6. Złożenie oferty nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji.
7. Kwota przyznanej dotacji może być niższa od wnioskowanej.

10. WARUNKI ZAWARCIA UMOWY

Warunkiem zawarcia umowy w przypadku przyznania dotacji w wysokości innej niż wnioskowana jest złożenie korekty kosztorysu oferty oraz w razie konieczności korekty harmonogramu

11. UWAGI

Szczegółowe informacje udzielane są przez pracownika Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach ul. Zygmunta Starego 17, nr tel. (032) 332-66-70, e-mail: pcop@starostwo.gliwice.pl

EKO - Wiadomości

POWIATU GLIWICKIEGO

PARTNERZY W NAUCE

Tematyce ekologicznej poświęcony był pierwszy Festiwal Nauki zorganizowany w Zespole Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie.

Odbył się w ramach projektu „Partnerzy w Nauce”, realizowanego przez szkołę wspólnie z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach.

Program Festiwalu dotyczył realizacji projektu szkolnego pt. „Energicznie o energii”, a tematem wiodącym były „Konwencjonalne źródła energii”. Gościem festiwalu był

Uczniowie przygotowali ciekawe prelekcje, dotyczące m.in. ekologicznych aspektów wykorzystania energii w gospodarstwie domowym.

Józef Potempa, przedstawiciel KWK Knurów, który opowiedział o pracy kopalni i procesie wydobywania węgla. Tomasz Domagała, nauczyciel informatyki, przedstawił prezentację nt. konwencjonalnych źródeł energii, z kolei uczniowie zaprezentowali wyniki badań na tematy: „Hałdy jako wynik eksploatacji węgla kamiennego” oraz „Analiza finansowa zużycia energii w go-

sodarstwie domowym”. Festiwalowi towarzyszyła wystawa prac plastycznych i fotograficznych wykonanych przez uczniów, którą obejrzeć można było w budynku liceum.

– Projekt „Partnerzy w nauce” jest skierowany do 80 szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie województw śląskiego, małopolskiego, opolskiego i łódzkiego, a działania projektowe obejmują następujące grupy odbiorców: uczniowie, nauczyciele, dyrektorzy szkół, a także przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego prowadzącego szkołę. Łącznie w projekcie weźmie udział 3040 osób – mówi Marzena Kolenda, koordynator projektu w knurowskim Zespole Szkół im. I. J. Paderewskiego. – W jego ramach odbędą się m.in. szkolenia oraz wycieczki i obozy naukowe.

Projekt daje uczniom możliwość nawiązania kontaktu z Uniwersytetem Śląskim, z jego studentami oraz wykładowcami. Wybitnie zdolni uczniowie mogą zostać członkami Uniwersyteckiego Towarzystwa Naukowego, a także brać udział w specjalnych sesjach naukowych organizowanych na uczelni. Szkoła bierze udział w projekcie od września 2009. Jest on współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ten będzie trwał trzy lata

Fragment wystawy prac fotograficznych i plastycznych, której przyswiecała idea ochrony środowiska.

i skierowany jest do uczniów klas pierwszych i drugich szkół ponadgimnazjalnych. (SG, RG)

Wyróżnieni ekolodzy

Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach – znane również z działań prowadzonych na terenie naszego powiatu – wyróżnione zostało w konkursie „Eko Aktywni 2009”, zorganizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Konkurs skierowany był do organizacji pozarządowych o charakterze regionalnym i pozaregionalnym prowadzących działalność lub realizujących programy z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody i profilaktyki zdrowotnej dzieci.

Wpłynęło nań 21 zgłoszeń. Fundusz przyznał w konkursie 9 nagród i 6 wyróżnień. Najwyższą nagrodę, w wysokości 50 tys. zł, otrzymała Chorągiew Śląska Związku Harcerstwa Polskiego. Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach odebrało wyróżnienie w wysokości 5 tys. zł.

„Nasi” ekolodzy docenieni zostali za 20-letnią działalność na rzecz ochrony środowiska. Ostatnio do najważniejszych akcji podejmowanych przez Koło należą m.in. utworzenie Ośrodka Informacyjnego o Unii Europejskiej przekazującego wiedzę o unijnych funduszach ekologicznych dla rolników w gminach Krzyżanowice i Pilchowice, aktywny udział o ochronie kasztanowców w okolicach Gliwic, warsztaty dla uczniów dotyczące bioróżnorodności w lasach i na łąkach oraz ekosanitacja obszarów wiejskich w zabudowie rozproszonej w dorzeczu Górnej Wisły. W latach 2008-2009

Klub objął swymi działaniami ponad 3 tys. dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych, ponad 200 nauczycieli i wychowawców przedszkoli, ponad 200 rodziców i 500 rolników. Koło realizuje projekty nie tylko na terenie Gliwic i powiatu gliwickiego, ale też województwa śląskiego i innych regionów Polski. Ponadto w ramach Koalicji Czystego Bałtyku prowadzi działania we współpracy z organizacjami ekolo-

Ewa Hajduk, prezes Kola Miejskiego PKE w Gliwicach odebrała wyróżnienie z rąk Adama Liwochowskiego, zastępcy prezesa Zarządu WFOŚiGW. Obok Aleksandra Józewicz, koordynator projektów prowadzonych przez Koło.

gicznymi z krajów nadbałtyckich, Białorusi i Ukrainy. Współpracuje też z FOE (Friends of the Earth) i PAN (Pesticide Action Network), uczestnicząc w projektach obejmujących zasięgiem kraje UE.

Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się w sali Kinoteatru „Rialto” w Katowicach. – To prawdziwie obywatelskie, społeczne organizacje, wykazujące się wielką dbałością o środowisko – mówiła o nagrodzonych i wyróżnionych prezes WFOŚiGW w Katowicach Gabriela Lenartowicz. – Nie wyobrażam sobie skutecznej działalności ekologicznej bez zaangażowania osób, które w sposób niezależny uczestniczą w życiu społecznym, a skupione są w organizacjach pozarządowych. (RG)

Dbają o środowisko

W Starostwie Powiatowym w Gliwicach odbyła się uroczystość wręczenia nagród i dyplomów w konkursie „Sołectwo Przyjazne Środowisku”. Podsumowano także akcję „Sprzątamy Powiat Gliwicki 2009”, której uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe.

Gratulacje, nagrody i dyplomy przekazał nagrodzonym starosta Michał Nieszporek, a obie ekologiczne imprezy organizowane przez Zarząd Powiatu Gliwickiego podsumował Marcin Stroncsek.

W konkursie „Sołectwo Przyjazne Środowisku” wzięło udział 37 sołectw. Nagrody główne otrzymały następujące z nich: Kozłów w gminie Sośnicowice za projekt „Zagospodarowanie źródła przy ul. Średniej w Kozłowie – Etap I”; Pilchowice za projekt „Wzbogacenie i urozmaicenie zieleni

dawnego parku przypałacowego” oraz Wilkowiczki w gminie Toszek za projekt „Zielone serce Wilkowiczek”. Sołectwa te otrzymały po 2,5 tys. zł, które wydały na zakup materiału roślinnego i środków służących do zakładania i utrzymywania terenów zielonych, za drzewień i zakrzewień.

Po 1,1 tys. zł na ten sam cel przyznano następującym sołectwom: Wielowieś (gm. Wielowieś), Paczyna (gm. Toszek), Proboszczowice (gm. Toszek), Kleszczów (gm. Rudziniec), Poniszowice (gm. Rudziniec) oraz Stаницa (gm. Pilchowice). Natomiast nagrody po 400 zł otrzymały: Smolnica (gm. Sośnicowice), Tworóg Mały (gm. Sośnicowice), Sierakowice (gm. Sośnicowice), Widów (gm. Rudziniec), Taciśzów (gm. Rudziniec), Rudziniec (gm. Rudziniec), Rudno (gm. Rudziniec), Bojszów (gm. Rudziniec), Łącza (gm.

Podczas spotkania w starostwie.

Rudziniec), Bycina (gm. Rudziniec), Pławniowice (gm. Rudziniec), Łany (gm. Rudziniec), Słupsko (gm. Rudziniec), Żernica (gm. Pilchowice), Wilcza (gm. Pilchowice), Leboszowice (gm. Pilchowice), Przyszowice (gm. Gierałtowice), Kotliszowice (gm. Toszek), Kotulin (gm. Toszek), Pniów (gm. Toszek), Boguszyce (gm. Toszek), Czarków (gm. Wielowieś), Sieroty (gm. Wielowieś), Radonia (gm. Wielowieś), Błażejowie (gm. Wielo-

wieś), Zacharzewice (gm. Wielowieś), Świbie (gm. Wielowieś) i Dąbrówka (gm. Wielowieś).

Z kolei w akcji „Sprzątamy Powiat Gliwicki 2009” uczestniczyło 657 osób, które zebrały w sumie 5,8 ton odpadów. Akcję poprzedził konkurs na opracowanie jej plakatu, który wygrał projekt trzech mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Zameczek” – Marka Mańkowskiego, Adama Bucjoczka i Henryka Muchy. W sprząta-

nie włączyły się aktywnie szkoły oraz domy pomocy społecznej prowadzone przez powiat: Zespół Szkół im. Paderewskiego w Knurowie, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, Zespół Szkół Specjalnych w Knurowie, Zespół Szkół im. Konopnickiej w Pyskowicach, Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach, Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach oraz Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej. Podczas uroczystości w starostwie przedstawiciele tych placówek otrzymali m.in. książki, albumy oraz prenumeryty czasopism poświęconych tematyce ochrony środowiska. (RG)

Historia pyskowskiego szpitala

LECZĄ... OD WIEKÓW!

SP ZOZ Szpital Powiatowy z siedzibą w Pyskowicach jest jednym z ważniejszych budynków – zakładów w mieście i jednym z dwóch szpitali w powiecie gliwickim. To tutaj leczą się pacjenci z terenu Pyskowic i okolic – północnej części powiatu gliwickiego oraz powiatów sąsiadujących, jak również dzielnic miasta Gliwice, takich jak Czechowice i Łabędy. Natomiast dzieci przyjeżdżają rodzic do Pyskowic mieszkanki z całego niemalże Śląska!

W placówce funkcjonują następujące oddziały: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, ginekologiczno – położniczy i noworodkowy. Obecnie rozpoczął się proces zmiany struktury własnościowej szpitala, dla którego organem założycielskim jest Powiat Gliwicki.

ŚREDNIOWIECZNY PRZYTUŁEK

Sięgając hen w przeszłość, warto wspomnieć, że szpitale w okresie średniowiecza nie pełniły funkcji medycznych w dzisiejszym rozumieniu, ale sprawowały opiekę nad osobami starszymi, najczęściej samotnymi lub odrzuconymi. Dokładna data fundacji szpitala w Pyskowicach nie jest znana. Najpóźniej stało się to za panowania Kazimierza, księcia oświęcimskiego i toszeckiego w latach 1415–1434. Na podstawie dokumentu wydanego we Wrocławiu przez Konrada IV, księcia oleśnickiego oraz biskupa wrocławskiego 24 czerwca 1446 r. wiemy, iż szpital ten już funkcjonował. Biskup zatwierdził fundację Elżbiety, sołtyśki z Poniszowic oraz Jana Rocka, prezbitera diecezji wrocławskiej. Elżbieta zapisała 5 grzywien czynszu rocznego, natomiast Jan 1 czynszu rocznego na utworzenie nowej altarii ku czci Bożego Ciała, Najświętszej Marii Panny, św. Michała, św. Piotra i Wszystkich Świętych w kościele szpitalnym św. Stanisława w Pyskowicach położonym poza murami miejskimi. Zgodę na fundację nowego ołtarza wyraził Przemysław, książę toszecki oraz ówczesny proboszcz pyskowskiego Henryk z Wesolej. Pierwszym altarzystą został wspomniany Jan Rock.

Jak widać „szpital” – przytułek zlokalizowany był za murami i fosą miejską, obok kościoła św. Stanisława. Szpital w Pyskowicach to wówczas nieduży budynek z dwoma pomieszczeniami przedzielonymi sienią. Jedno z nich zajmowały kobiety, drugie mężczyźni. Mieszkało tam ok. 6 osób. Instytucja znajdowała się pod opieką miejscowego proboszcza i to on decydował, jak żyło się jego podopiecznym. Przypuszczalnie

Jan Rock w 1452 r. nadal związany był z kościołem św. Stanisława i szpitalem. 4 marca proboszcz Henryk podarował duchownemu, który dla mieszkańców przytułku odprawiał nabożeństwa w kościele św. Stanisława, a także biednym pacjentom staw rybny, leżący w okolicach miasta, którego dochód oceniono na pół marki. Wspomniany staw położony był nad rzeką Dramą między młynem zwanym potocznie Leymnole, a drugim młynem określanym jako Knewffchtemole. Dodatkowo Henryk z Wesolej przeznaczył na ten cel dochody z jatki rybnej w Pyskowicach. Fundację proboszcza zatwierdził ówczesny biskup wrocławski Piotr. O kolejnej fundacji czytamy u J. Chrzęszcza („Historia miast Pyskowice i Toszek”): „Marcin Baran wybudował na własny koszt obok szpitalnego kościoła przytułek i zabezpieczył jego egzystencję kwotą dziesięciu grzywien.” Nie była to jednak budowa nowego szpitala, ale jego kolejne uposażenie. 25 czerwca 1459 r. administratorzy zatwierdzili na prośbę rajców z Pyskowic fundację zmarłego Marcina Barana, mieszczanina pyskowskiego. Marcin zapisał 10 grzywien czynszu rocznego przeznaczając go dla chorych i biednych przebywających w szpitalu w sąsiedztwie kościoła św. Stanisława. Utrzymanie przytułku, w którym biednym zapewniano opiekę, strawę oraz najpotrzebniejsze środki lecznicze i proste zabiegi medyczne, stosowane na owy czas, było obowiązkiem parafii. To księża organizowali dla swoich podopiecznych zbiórki odzieży zimowej, ofiar pieniężnych, zboża, drewna i innych niezbędnych rzeczy.

LAZARET DO ROZBIÓRKI

Przed ponad dwustu laty, czyli na początku XIX wieku pyskowskie „szpital” nadal funkcjonował. Nazywany był lazaretem i w tym kształcie funkcjonował prawdopodobnie do 1821 r., gdy grożący zawaleniem budynek rozebrano. Informację tę podał ks. Chrzęszcz: „Zaistniała

konieczność urządzenia w przytułku także lazaretu. Powstał on w 1806 roku ze środków kasy przytułku. Fakt ten doprowadził do konfliktu proboszcza z magistratem i jego rezygnacji z zarządzania przytułkiem. Pojawiła się potrzeba budowy nowego obiektu lazaretu. Został on jednak zbudowany szybko i bardzo źle, przysparzając miastu wiele utrapień, co odnotowano w miejskich dokumentach. Już w 1821 roku budynek groził zawaleniem. Koniecznością była więc jego rozbiórka”.

Szpital nazywany był wtedy lazaretem i funkcjonował do 1821 r., gdy grożący zawaleniem budynek rzeczywiście rozebrano. Wybudowany wkrótce nowy obiekt w jednej izbie mieścił schronisko dla ubogich i starców, a w drugiej szpital. Obiektem tym zarządzały władze miasta, a funkcje usługowe pełniły Siostry Miłosierdzia. Budynek ponownie usytuowany został w sąsied-

Stary szpital na dawnej widokówce...

two kościoła św. Stanisława. Jak pisze Chrzęszcz w „Historii Miast Pyskowice i Toszek”: „Zaistniała potrzeba budowy nowego szpitala, pieniądze na ten cel zostały zgromadzone, zdania jednak były podzielone. Z jednej strony miasto miało 391 tys. marek długu, projekt szpitala podawał 200 tys. marek, należało myśleć o budowie nowej szkoły, z drugiej jednak strony budowa szpitala była koniecznością, remont obecnego pozostawiony był sensu. Mimo to budowę przesunięto na termin późniejszy”.

Spór pomiędzy częścią radnych a burmistrzem przeciągał się i dopiero w 1909 roku zapadła decyzja o budowie szpitala. 26 VIII 1909 r. położono kamień węgielny pod budowę nowego szpitala. Nie wszyscy radni byli za. Burmistrzowi udało się jednak wznieść solidny budynek za stosunkowo niski koszt 100 tys. marek. Szpital miał jasne pokoje, szerokie korytarze, obszerną werandę... Istotnie, trudno było znaleźć drugi tak ładnie położony i funkcjonalny szpital. Siostry Miłosierdzia, które już w starym pielęgnowały chorych, objęły także nowy w swoje posiadanie.

STARY BYŁ WTEDY NOWY

Prace musiały sprawnie przebiegać, skoro 15 sierpnia 1910 r. odbyło się uroczyste poświęcenie obiektu szpitala. Budynek szpitalny istnieje do dnia dzisiejszego przy ulicy Szpitalnej w Pyskowicach i nazywany jest potocznie „starym szpitalem”. W 2008 roku budynek „starego szpitala” po prawie stu latach funkcjonowania zyskał nowy dach.

Obecnie w budynku „starego szpitala” są dzierżawione pomieszczenia przez Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: NZOZ – poradnia chirurgiczna dla dorosłych i dzieci oraz NZOZ – poradnia chorób płuc, natomiast na pierwszym

piętrze zlokalizowana jest administracja SP ZOZ Szpitala Powiatowego, czyli po prostu „nowego” szpitala.

Po 1922 r. szpital był własnością miasta i nazywał się „Städtische Krankenhaus”. Pielęgniarkami były nadal siostry zakonne i kilka osób świeckich. Leczone zapalenia płuc, bóle żołądka, grype itp. schorzenia. Do chorego przychodził lekarz do domu i po badaniu decydował, czy cierpiącego skierować do szpitala. Jeśli chory nie mógł chodzić, przewożono go na wózku specjalnie do tego celu skonstruowanym. Była to namiastka pogotowia ratunkowego! Chorzy na choroby zakaźne umieszczani byli w tzw. „baraku” – budynku, gdzie dziś mieści się Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego. W suterrenach szpitala były pomieszczenia, w których lokowano starsze kobiety chore i nie mające opieki. Często przebywały tam aż do śmierci. W szpitalu robiono drobne operacje, a z poważniejszymi kierowano pacjentów do Gliwic. Porody w szpitalu odbywały się tylko wówczas, gdy następowały komplikacje ciąży.

Po wkroczeniu Rosjan do Pyskowic w 1945 r. szpital był przez nich zajmowany aż do przejęcia miasta przez władze polskie. Według zapisów w Kronice Pyskowic prowadzonej w Urzędzie Miejskim – ponowne uruchomienie szpitala nastąpiło dopiero w 1952 roku, jako Szpitala Rejonowego na 88 łóżek z oddziałami: chirurgii i chorób wewnętrznych. Pierwszym dyrektorem był dr Bronisław Kwapiszewicz.

HOTELOWE PRZYMIARKI

Na początku lat 50. XX w. zapadła decyzja budowy osiedla mieszkaniowego w północnej części miasta.

Automatycznie wzrosły też potrzeby zwiększającej się liczby mieszkańców. Coraz bardziej potrzebny był nowy, większy szpital. Jego budowa przekraczała jednak możliwości finansowe Pyskowic. Zbliżał się rok 1960 i miasto szykowało się do obchodów 700-lecia istnienia. Ta doniosła rocznica wzbudziła zainteresowanie Pyskowicami ówczesnych władz wojewódzkich. Władze miasta i powiatu starały się wykorzystać owo zainteresowanie w rozwianiu problemów rozbudowywanego się miasta. Bardzo ważną i pilną sprawą była budowa szpitala. Przedsięwzięcie na tyle duże, że przerastało nawet możliwości powiatu. Zaczęto zastanawiać się nad adaptacją na szpital jednego z nowych hoteli robotniczych. Zainteresowanie skierowano na budynek hotelu nr 1 Zakładów Mechanicznych w Łabędach przy ul. Strzelców Bytomskich 3 (na ten sam, w którym od 1996 r. mieści się Urząd Miasta Pyskowice). W marcu 1960 roku odbyło się w Pyskowicach spotkanie przedstawicieli władz wojewódzkich, powiatowych i miejskich z przedstawicielami kierownictwa Zakładów Mechanicznych. Na spotkaniu zapadła decyzja, o której „Nowiny Gliwickie” z 16 marca 1960 roku pisały: „Postanowiono, że jeden z nowoczesnych gmachów zajmowany dotychczas na hotel robotniczy przez Zakłady Mechaniczne przekazany zostanie na cele służby zdrowia, właśnie na szpital o 200 łóżkach”. Sprawa nabrała rozmachu i już 10 kwietnia 1960 roku „Nowiny Gliwickie” znów pisały na pierwszej stronie: „W maju lub czerwcu 1961 roku nowy szpital w Pyskowicach przyjmie pierwszych pacjentów”.

Ten dobry nastrój zburzony został przez mieszkańców hotelu, którzy skierowali pisemny protest do Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego w Warszawie. Gazeta zakładowa „Metalowiec” z 16 maja 1960 roku w bardzo ostrzych słowach

Budynek nowego szpitala po termomodernizacji przeprowadzonej przez powiat w ostatnich latach.

potępiła to działanie mieszkańców hotelu. Jeszcze w kolejnych miesiącach problem budowy szpitala trafiał na łamy prasy wojewódzkiej. Z biegiem czasu sprawa przycichła do tego stopnia, że podczas wyborów do Sejmu w 1961 roku nie była wzmiankowana w programie wyborczym kandydatów z tego regionu.

Rok 1963 przyniósł kolejną koncepcję rozwiązania problemu nowego budynku dla szpitala. Dyrekcja szpitala wystąpiła z wnioskiem adaptacji dla potrzeb lecznictwa zamkniętego baraków po zlikwidowanym hotelu robotniczym Gliwic-

...i na rycinie Alfreda Trintzka, już z nowym budynkiem.

kiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Miejskiego. Baraki usytuowane były naprzeciw dotychczasowego „starego” szpitala. W adaptowanych barakach planowano umieścić 120 łóżek z przeznaczeniem dla oddziału dziecięcego i wewnętrznego, a chirurgię i ginekologię miano pozostawić w starym budynku. Kierownictwo GPBM nie akceptowało propozycji tłumacząc to tym, że z chwilą podjęcia dalszej rozbudowy osiedla hotel będzie potrzebny.

Czas biegł, a problem lecznictwa zamkniętego stawał się coraz trudniejszy zwłaszcza, że przepelnione gliwickie szpitale odmawiały przyjęć pacjentów z powiatu. W 1966 roku do rozwiązania problemu ponownie włączyły się władze wojewódzkie, proponując budowę szpitala na 240 łóżek, oczywiście w Pyskowicach. Zamierzenie miało być realizowane w formie inwestycji, której wartość kosztorysowa określona została na kwotę 11 882 000 złotych. Z tej sumy 5 700 000 złotych zabezpieczał Urząd Wojewódzki, a pozostałą część miał finansować powiat. Władze powiatu stanęły przed bardzo trudnym problemem, skąd wziąć tak znaczną kwotę, skoro na remonty wszystkich, dość licznych obiektów służby zdrowia w powiecie na okres pięciolatki miały 4 mln złotych. W tej sytuacji trzeba było sięgnąć po pomoc mieszkańców powiatu. Społeczeństwo tej pomocy nie odmówiło.

Z POMOCĄ MIESZKAŃCÓW

Jako pierwsi opodatkowali się na rzecz szpitala pracownicy Powiatowego Zarządu Gminnych Spółdzielni i zaapelowali do wszystkich jednostek gospodarczych w powiecie o podjęcie podobnej decyzji. Równocześnie apelowano do władz wojewódzkich o zwiększenie środków na budowę szpitala. Dla gromadzenia społecznych środków w czerwcu 1966 roku powstał Społeczny Komitet Rozbudowy i Modernizacji Szpitala w Pyskowicach, który wprowadził do sprzedaży specjalne „cegiełki” o wartości 10 złotych.

W „Nowinach Gliwickich” z 17 lipca 1966 roku o tej inicjatywie czytamy: „Nie brak chętnych nabywców cegiełek, które począwszy od 1 b. m. rozprowadza Społeczny Komitet wśród mieszkańców wsi, załóg zakładów pracy, rolników i robotników (...). Na wyróżnienie zasługuje również postawa załogi Piaskowni w Pyskowicach, która zobowiązała się wpłacać co roku 50 000

złotych nie licząc różnych prac, które wykona dla potrzeb służby zdrowia”.

W założeniach władz zakończenie budowy pawilonu szpitalnego miało nastąpić w 1970 roku. 15 sierpnia 1967 r. „Dziennik Zachodni” pisał: „Opiekę leczniczą nad mieszkańcami Pyskowic sprawują dwie przychodnie rejonowe, przychodnia specjalistyczna, przychodnia przeciweguźlicza oraz dwie przychodnie zakładowe. W mieście istnieje także Stacja Pogotowia Ratunkowego. W służbie zdrowia pracuje 42 lekarzy i 4 dentystów. Prywatną praktykę prowadzi 8 lekarzy. Czynne są dwie apteki społeczne oraz punkt apteczny przy przychodni PKP. Miejska Rada Narodowa utrzymuje cztery punkty położnicze. O ile stan lecznictwa otwartego uznać można za zadowalający, o tyle lecznictwo zamknięte boryka się z poważnymi trudnościami, gdyż miejscowy szpital posiada szczupłe pomieszczenia i jest słabo wyposażony. Sytuacja może ulec poprawie jedynie przez rozbudowę istniejącego szpitala. Powiatowa Rada Narodowa w Gliwicach czyni wiele starań, aby to przedsięwzięcie zostało zrealizowane”.

Jednak realizacja zamierzenia musiała postępować bardzo wolno, skoro w 1968 roku Powiatowa Rada Narodowa w Gliwicach zobowiązała kierownictwo powiatowej Służby Zdrowia do poczynienia starań, by inwestycja została wprowadzona do planu na lata 1971/75. Trzeba było kolejnych dwóch lat, by w październiku 1970 roku Gliwickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Węglowego przystąpiło do zakładania fundamentów pod pawilon. Dyrektorem ówczesnego szpitala był Bronisław Bromilski. Zakończenie budowy planowano na czwarty kwartał 1974 roku. Kosztorysowa wartość budowy zamykała się kwotą 28 000 000 złotych, a przy zakończeniu wyniosła 30 000 000 złotych.

W styczniu 1975 roku pawilon szpitalny oddano do użytku. Redaktor „Nowin Gliwickich” wówczas pisał: „W ubiegły piątek budowlani przekazali do eksploatacji nowoczesny pod każdym względem pawilon szpitalny w Pyskowicach. Ten starannie zaprojektowany i równie starannie zrealizowany 4 – kondygnacyjny obiekt mieści w swych murach oddział chorób wewnętrznych, oddział chirurgiczny z bogato wyposażonym blokiem operacyjnym oraz ginekologiczno – położniczy, w którym równocześnie z pomocy lekarskiej korzystają 47 pacjentek (...). W nowej placówce zgromadzono najwyższej klasy – krajowej i zagranicznej – sprzęt medyczny”.

DALSZE PLANY

Pod oddaniem pawilonu planowano modernizację „starego” budynku szpitala, a kolejnym etapem miała być budowa drugiego pawilonu. W tym celu wysiedlono właścicieli z pobliskich działek, szykując teren pod budowę drugiego budynku szpitalnego. Połowa lat siedemdziesiątych przyniosła jednak zmiany struktury administracyjnej kraju, zlikwidowano powiaty i dalsze zamierzenia oraz plany odeszły do historii.

Szpital w Pyskowicach przeszedł pod kuratelę władz wojewódzkich. W Pyskowicach utworzono Zespół Opieki Zdrowotnej, w którego strukturach znalazło się lecznictwo ambulatoryjne (przychodnie specjalistyczne w Pyskowicach oraz gminne i wiejskie ośrodki zdrowia w sąsiednich gminach), Sanatorium Górnych Dróg Oddechowych w Kamieńcu oraz Szpital Rejonowy w Pyskowicach. W piśmie z 3 listopada 1977 roku podpisanym przez ówczesnego dyrektora pyskowskiego Zespołu Opieki Zdrowotnej Romana Mianowskiego, skierowanym do Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach czytamy: „[...] Występuję z prośbą o akceptację i wstawienie do najbliższego planu realizacji rozwoju służby zdrowia województwa katowickiego budowę drugiego bliźniaczego pawilonu szpitalnego w Pyskowicach. Prośbę powyższą uzasadnia właściwa organizacja zespołów opieki zdrowotnej, której podstawowym elementem działalności jest odpowiednia baza szpitalna. Obecna nie zaspokaja naszych potrzeb w stosunku do mieszkańców powierzonego nam w opiekę rejonu. [...] W tej chwili na bazie Szpitala Rejonowego w Pyskowicach posiadamy 164 łóżka i następujące oddziały: wewnętrzny, chirurgii ogólnej, ginekologiczno – położniczy i noworodków. [...] Planujemy zatem w bliźniaczym drugim budynku połączonym przewiązką z już istniejącym następujące oddziały: urazowo – ortopedyczny, pediatryczny oraz wewnętrzny pododdział neurologiczny. W przypadku pozytywnie załatwionej prośby, należałoby równolegle przewidzieć w planie budowę hotelu asystencko – pielęgniarskiego”.

Niestety, z prozaicznych przyczyn – braku środków finansowych na realizację inwestycji, sprawa budowy drugiego pawilonu szpitalnego upadła. Kolejni dyrektorzy pyskowskiego ZOZ-u w osobach Mieczysława Besendowskiego i Mariana Matuszewskiego modernizowali i wyposażali w sprzęt Szpital Rejonowy w miarę możliwości i posiadanych środków finansowych, których ciągle brakowało.

HONOROWANY I NAGRADZANY

Pod koniec 1998 roku nastąpiła restrukturyzacja ZOZ-u w Pyskowicach, w wyniku której

Tu chętnie rodzą mamy nie tylko z Pyskowic, ceniąc wysoko zarówno kompetencje personelu, jak i miłą atmosferę, panującą na oddziałach.

wyodrębniły się Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego oraz Szpital Rejonowy. W styczniu 1999 roku powiaty ponownie pojawiły się na administracyjnej mapie Polski. Szpital (wówczas wciąż jeszcze) Rejonowy w Pyskowicach, podobnie jak Szpital w Knurowie, wchodzący w skład ZOZ-u oraz wszystkie gliwickie szpitale (do 2002 roku) przeszły pod Zarząd Powiatu Gliwickiego, stając się jego jednostkami organizacyjnymi.

Znaczącym darem dla szpitala w styczniu 2001 roku okazał się aparat do appendektomii

DANE TELEADRESOWE:

Szpital Powiatowy w Pyskowicach
ul. Szpitalna 2
44-120 Pyskowice
Tel. 32 233-24-24
Fax. 32 233-24-24 wew. 230
szpital_pyskowice@poczta.onet.pl
<http://www.szpitalpyskowice.webd.pl/>

laparoskopowej, zakupiony przez gminy: Pyskowice, Rudziniec i Wielowieś. Renomę zyskały oddziały ginekologiczno-położniczy i noworodkowy, zdobywając dla instytucji znaczące tytuły i nagrody. Szpital został uhonorowany wyróżnieniem w 2000 roku w ogólnopolskiej akcji „Rodzić po ludzku”, a w 2006 roku zdobył drugie miejsce w tej akcji, spośród 400 zgłoszonych do konkursu placówek z całej Polski! Ponadto szpital posiada prestiżowy tytuł w ramach Programu WHO i UNICEF „Szpital Przyjazny Dziecku”, a personel oddziału ginekologiczno-położniczego i noworodkowego uzyskał tytuł „Przyjaciela Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia” przyznany przez Diecezjalną Fundację Obrony Życia oraz księdza biskupa Jana Wierczorka, ordynariusza diecezji gliwickiej. Powstało stowarzyszenie „Pyskowskie Narodziny”, pozyskując środki na rozwój, modernizację i remonty oddziału. Pyskowską „porodówkę” z czasem, wśród innych placówek w regionie zaczęła wyróżniać kameralna, niemalże rodzinna atmosfera, wprowadzenie porodów rodzinnych i doskonała opieka. Niestety, co jakiś czas, również w lokalnej prasie pojawiały się plotki o likwidacji szpitala w Pyskowicach. 14 lutego 2001 roku „Dziennik Zachodni” pisał: „Pyskowskie szpital obsługuje Pyskowice, Toszek, Wielowieś, Rudziniec i część Zbrosławic. Ma około 4,5 tys. pacjentów rocznie. Poza tym 30 procent pacjentów oddziałów chirurgicznego i położniczego to mieszkańcy pobliskich Gliwic. Dlatego też dyrekcja szpitala nie może zrozumieć, dlaczego placówka miałaby zostać zlikwidowana”.

Dyrekcja, jak i personel placówki przez wszystkie lata walczyli o utrzymanie wysokiego poziomu usług medycznych, prowadząc remonty i modernizację szpitala, np. szpitalnej kotłowni w latach 2001–2002, czy wymiany okien m.in. ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Wojewódzkiego i Powiatowego. Szczególnie zyskał oddział ginekologiczno-położniczy. Dla rodzących mam przygotowano dwuosobowe, kolorowe pokoje z aneksem sanitarnym. Zmodernizowano pracownię rentgenowską, wyposażano szpital w nowoczesny sprzęt diagnostyczny. Kolejnymi dyrektorami Szpitala Rejonowego, a od 2003 roku, decyzją Rady Powiatu Gliwickiego – SP ZOZ Szpitala Powiatowego w Pyskowicach po 1998 roku byli: lek. med. Janina Kauder, lek. med. Janusz Ciszewski i mgr inż. Zygmunt Cierpka. Od 1 sierpnia 2009 roku funkcję tę pełni lek. med. Leszek Kubiak. Największym jednak potencjałem szpitala jest jego personel medyczny średniego i wyższego szczebla oraz całe zaplecze administracyjno – techniczne, utrzymując wysoki standard usług medycznych świadczonych pacjentom.

MAGDALENA FISZER-RĘBISZ

Foto: Archiwum

Starostwa Powiatowego w Gliwicach

PS Przy pisaniu artykułu korzystałam z materiałów archiwalnych zgromadzonych przez historyka Władysława Macowicza, kustosa Muzeum w Pyskowicach.

Słownictwo najdawniejszych nazw wybranych miejscowości powiatu gliwickiego

Skąd się wzięły (na przykład) Pilchowice?

Poniżej zamieszczamy kolejny artykuł naszej Czytelniczki – historyczki Marii Grzelewskiej z Knuruwa. Tym razem autorka przybliża nazwy kilku miejscowości z terenu powiatu. To ciekawa opowieść, mówiąca o korzeniach miejsc, gdzie żyjemy.

Wszystkie średniowieczne (mediewistyczne) źródła potwierdzają łacińskojęzyczne nazewnictwo osad ludz-

nictwie w wielu przypadkach mamy do czynienia ze zmianami i zniekształceniami. Wynikało to z pierwotnej pisowni w języku łacińskim lub też z późniejszych zmian w języku niemieckim czy nawet w języku czeskim.

I tak na przykład w dokumencie łacińskojęzycznym „Liber fundationis Episcopatus Wratislaviensis” („Księga uposażeń biskupstwa wrocławskiego”) z 1305 roku (dokument ten określał

ku XX wieku niemieckojęzyczne mapy zamieszczały już pisownię Knurów. Prawdopodobnie pierwotnie była to nazwa patronimiczna, obecnie zaś zakwalifikowana została jako nazwa dzierżawcza, pochodząca od przezwiska Knur lub Knura.

Z kolei obecna dzielnica Knuruwa to Krywałd. Po raz pierwszy zapisany został w 1458 roku jako Crigewald, zaś w 1534 roku – Kliriegwald; w 1687 roku – Krywaldt; 1783 rok to – Krywalde, zaś od 1795 roku na niemieckojęzycznych mapach pojawiła się nazwa – Kriewald. Drugi człon nazwy – „Wald” znaczy „las”.

Żernica. To sołectwo dzisiejszej gminy Pilchowice w „Liber fundationis Episcopatus Wratislaviensis” występowało w podwójnej postaci: jako Syrdnicza – wieś zakonu cystersów z pobliskich Rudach oraz Syrdnitza – jako osada wiejska zamieszkała przez ziemian (Syrdnitza Semiani). W XVIII pisownia przybrała niemiecką nazwę – Zernitz (a czasami też Żernitz).

Pilchowice. W „Księdze biskupstwa wrocławskiego” zapisane jako: „Pilchowitz”, zaś w dokumencie z 1447 roku, który zawiera wykaz parafii płacących świętopietrze – jaki Pylchowicz. Na mapie niemieckiego kartografa Tobiasza Meiera z 1749 roku wpisano jako „Pilchowiz”. Niemieckojęzyczne mapy (do których dotarła autorka szkicu) z XIX-XX wieku podają nazwę „Pilchowitz”, zaś szczegółowe takie nazwy jak: „Seminar” czy „Kloster” (Seminarium Nauczycielskie,

klasztor). Nazwa Pilchowic prawdopodobnie pochodzi od imienia „Pilch”.

Chudów. W dokumencie łacińskojęzycznym z 1305 roku – Cudow, w 1466 roku „Chudow”, zaś siedem lat później – „Khudorf”. Na mapach z XVI wieku miejscowość zapisana została jako „Küdüw”. Każde kolejne stulecie przynosi odmienną pisownię. I tak: XVIII wiek – Kudow. T. Meier (1749 rok) umieścił na swojej mapie nazwę „Chudov – Schlo?” (Chudów – zamek). Prawdopodobnie jest to przekreślona nazwa dzierżawcza, która utworzona została od staropolskiego imienia Kud albo Kuda.

Przyszwice. W „Księdze fundacyjnej biskupstwa wrocławskiego” osada figuruje pod nazwą „Przyszwitz”. 1429 rok – Preischowiz; 1482 rok – Przysowcze; 1679 rok – Przyszowice oraz Preiswitz; 1686 rok – Prysowice; 1687 – Prisswitz; 1745 rok – Preysswitz; 1783 rok – Preisowiz; 1797 rok – Preisewitz; 1845

rok – Przyszowice. Jest to nazwa patronimiczna utworzona od staropolskiego imienia Przysz.

Pierwotna nazwa Smolnicy to „Smoltz”, która wraz z upływem wieków przybrała nazwę „Smolnitz”. Podobnie jest ze zmieniającą się przez stulecia nazwą Sośnicowic. W 1305 roku osada wiejska zapisana została jako „Sossnessowitz”, aby w kilka wieków później przybrać nazwę „Kiefersttdtel”.

Zmieniające się przez stulecia nazwy miejscowości są kapitalnym dokumentem historycznym! Nazwy miejscowości przekazują nam historię

Dzisiejsza dzielnica Knuruwa – Krywałd. Druga część jej nazwy (przed laty „Wald”) wzięta została od niemieckiego słowa „las”.

kich. Na przełomie XIII-XIV wieku powstało wiele wsi typu łańcuchowego, a równocześnie wiele już istniejących osad zostało rozbudowanych i przeorganizowanych (przełom XIV-XV wieku).

W niniejszym szkicu pragniemy przedstawić pisownię (zmieniającą się przez stulecia) wybranych miejscowości w granicach obecnego powiatu gliwickiego. W uwzględnionym nazew-

wielkość daniny, jaką zobowiązane były płacić stolicy biskupiej we Wrocławiu należące do niej miejscowości) wymienia się między innymi Knurów. Na początku XIV wieku nazwa ta zapisana była jako Cnurowicz; w 1482 roku był Kumrowem; w 1534 roku – Knaursdorff. Najbardziej zbliżona nazwa do współczesnej pochodzi z 1679 roku i brzmi – Knurów. Z kolei w 1745 roku pojawia się Knurów. Na począt-

Nazwa Chudowa przez pewien czas ściśle związana była z tamtejszym zamkiem.

ziemi, kulturę materialną i społeczną, narodowy charakter, relacje prawne. Nazwy miejscowości to prawdziwy i wiarygodny dokument, który mimo upływu wieków nie ulega zniszczeniu.

Maria Grzelewska

Powiat lepiej znany

Gliwicki – i co Powiecie? – tak właśnie brzmi hasło promocyjne powiatu gliwickiego. Jego pisownia (słowa „Gliwicki” i „Powiecie” pisane dużą literą w kolorze bordo oraz „i co” pisane czarną czcionką), to gra słów:

Jedna z tablic ustawiona została przed Starostwem Powiatowym w Gliwicach...

Powiat Gliwicki oraz pytanie, co mieszkańcy i osoby z zewnątrz myślą o walorach przyrodniczych, turystycznych i kulturalnych naszego powiatu. Oprócz hasła powstało również logo, które nawiązuje do herbu powiatu.

Na kremowym tle są ustawione trzy wieże w kolorze bordo, splecione trzema falami obrazującymi zbiorniki wodne.

Zarówno hasło jak i logo – obok herbu – pojawiają się

...a kolejna przed Zespołem Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach.

na materiałach promocyjnych powiatu oraz w różnych publikacjach, wydawanych przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach.

Hasło stawia pytanie, które w drugiej połowie zeszłego roku pracownicy starostwa zadawali klientom urzędu. Mianowicie przeprowadzili ankietę na temat atrakcyjności powiatu. Wzięło w niej udział kilkadziesiąt osób. Z analizy wynika, że mieszkańcy powiatu znają dobrze swoje najbliższe otoczenie (sołectwo, gminę) jednak mają trochę mniej informacji nt. innych gmin powiatu, ich atrakcji oraz

potencjału kulturalnego. Jednocześnie ankietowani deklarowali chęć uzyskania większej ilości informacji o naszej małej ojczyźnie.

Na podstawie wyników tego badania podjęto decyzję, aby przed jednostkami organizacyjnymi oraz przed starostwem ustawić tablice informacyjno-promocyjne – z mapą powiatu, zdjęciami z jego terenu oraz podstawowymi informacjami na temat powiatu oraz danej jednostki. Tablice takie stoją już przed budynkiem Starostwa Powiatowego w Gliwicach, przed zespołami szkół w Knurowie i Pyskowicach, a także przed domami pomocy społecznej w Sośnicowicach oraz Kuźni Nieborowskiej.

Dzięki nim mieszkańcy oraz turyści mogą uzyskać informacje m.in. na temat geografii naszego powiatu oraz

Gliwicki – i co Powiecie?

NIESPODZIANKA DLA CZYTELNIKÓW

Dla naszych Czytelników mamy 10 map powiatu gliwickiego. Są w nich opisane gminy powiatu oraz jego atrakcje turystyczne. Mapy można odebrać w Biurze Prasowym Starostwa Powiatowego w Gliwicach (II piętro, pokój numer 200). Z pewnością przydadzą się wszystkim, którzy lubią wędrowki po najbliższej okolicy.

poznać miejsca, które warto zobaczyć czy gdzie można odpocząć.

To nie ostatnie działania informacyjno-promocyjne Starostwa Powiatowego w Gliwicach. Wydział Rozwoju i Promocji wygrał projekt na promocję powiatu pt. „Gliwicki – i co Powiecie”. Więcej na ten temat piszemy na str. 4 tego wydania WPG. (SG)

Dokumentalista z duszą artysty

Mieszkańcom Knuruwa nie trzeba go bliżej przedstawiać. Widzą go często na ulicy, kiedy w zamyśleniu i skupieniu, ale jednocześnie z lekkością i pasją ujmując w oku obiektywu ludzi, pejzaże i lokalne wydarzenia. Warto opowiedzieć kilka słów o nim tym, którzy jeszcze Krzysztofa Gołucha nie znają.

Jak sam o sobie mówi, jest fotografem dokumentalistą. Kiedyś zajmował się sztuką, m.in. malarstwem, i to z pewnością ma wpływ na jego zdjęcia. Fotografiją zaczął zajmować się, kiedy urodziło mu się pierwsze dziecko, córka Hania. Wówczas uwieczniał każdy najważniejszy moment jej życia. Później przyszła decyzja o rozpoczęciu studiów w Instytucie Twórczej Fotografii Uniwersytetu Śląskiego

w Opawie i pierwsze nagrody, których dziś jest naprawdę imponująca liczba. Począwszy od 2003 roku kolejne lata to pasmo sukcesów, m. in. I nagroda w IV edycji Konkursu Fotograficznego pt. „Dziecko niepełnosprawne kochane takie jakie jest, dlatego że jest” organizowanego przez Stowarzyszenie „Po Pierwsze Rodzina”; I nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Fotograficznym XVIII Radomskie Małe Formaty; I nagroda w zorganizowanym przez Komisję Europejską konkursie pn. „Breaking Stereotypes” czy ostatnia nagroda specjalna przyznana przez tygodnik „Polityka” w trakcie Otwartych Mistrzostw Fotograficznych Olsztyn 2009.

Krzysztof Gołuch, podczas fotografowania serii „Rugbyści II”.

Foto: Adam Hiltawsky

Czym są dla niego te nagrody? – Kolejne laury to mobilizacja do dalszej pracy, ale jednocześnie męskie sprawdzenie siebie, swoim umiejętności i element rywalizacji. Udział w konkursach to również okazja do spotkania wielu ciekawych osób.

Jak sam podkreśla, aparat to tylko narzędzie, które pozwala realizować wizję artystyczną. – Fotografia jest innym sposobem spojrzenia na świat. Spojrzenia, które kształtuje również moja praca. Kontakt z osobami niepełnosprawnymi sprawił, że postrzegam je zupełnie inaczej niż otoczenie.

Krzysztof Gołuch na co dzień pracuje w knurowskim Ośrodku Matki Bożej Uzdrawienia Chorych. Jest zastępcą dyrektora ośrodka, a jednocześnie kieruje Warsztatami Terapii Zajęciowej. Prowadząc zajęcia z pod-

opiecznymi zaraził ich pasją fotografowania. Przekazując im podstawową

wiedzę, potrzebną do obsługi aparatu, skoncentrował się na tym, aby niepełnosprawni przez zdjęcie pokazali swój świat, swoją rzeczywistość. „Mój świat, moja rzeczywistość” – taki właśnie tytuł nosił projekt fotograficzny, który przygotował Krzysztof wraz ze swoimi podopiecznymi. Wkrótce zaprezentowany zostanie kolejny, pn. „Mój świat – drugi człowiek”.

Obok publikujemy kilka zdjęć jego autorstwa. Z serii „Rugbyści II”, za które otrzymał nagrodę tygodnika „Polityka” oraz „Breaking Stereotypes”, nagrodzone przez Komisję Europejską. Najprawdopodobniej w marcu w katowickim Rondzie Sztuki odbędzie się wystawa studentów Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, podczas której będzie można zobaczyć więcej zdjęć autorstwa Krzysztofa Gołucha.

Sławomir Gruszka

„Rugbyści II” – zdjęcie wyróżnione przez tygodnik „Polityka”.

Z serii „Breaking Stereotypes”. Zdjęcie nagrodzone przez Komisję Europejską.

Okienko z poezją

Kim jesteśmy i gdzie będziemy...

Prezentujemy młodego poetę z Sośnicowic – **Karola Michalika**. Karol jest studentem I roku politologii w Wyższej Szkole Bankowości w Chorzowie. Mieszka w Sośnicowicach, gdzie powstały wszystkie jego teksty. Swoją przygodę z poezją rozpoczął na początku gimnazjum. Z tego okresu, jak i późniejszego, pochodzą wiersze z wydanego w 2008 roku tomiku „Negatyw”.

– W jednym z wywiadów wspominałem, że nie czuję się poetą, gdyż mogłoby to urazić osoby żyjące poezją i sztuką. W chwili obecnej skupiam się na stworzeniu serwisu obywatelskiego, z drugiej zaś strony wciąż myślę o kolejnym tomiku wierszy. Moim cichym marzeniem jest wydanie własnej poezji w profesjonalnym wydawnictwie. Jeśli się nie uda, ważne jest dla mnie to, by moje prace zatrzymały ulotne momenty i byśmy się zastanowili, kim jesteśmy i gdzie będziemy za kilka chwil – mówi Karol.

Zainteresowanych odsyłamy na stronę poety – <http://corvusalbum.wordpress.com>. (MRF)

PUSTKA

Moja dusza jest jak samotna pusta twierdza. Czy kiedyś ktoś w niej zamieszka? Co noc słychać głos cierpiących którzy w niej zginęli. Mam w sobie schowane drzwi tego świata. A jednak nadal, jest cisza, pustka dziecięcego słabego świata.

TIWIERDZA

Mur oddziela mnie od świata, chłód zamknięty w czterech kątach. Tego nie da się zburzyć, nie ma do tego świata bramy. Ni chęci, szukający pomocy umierają w przekonaniu że są samotni.

WYROK

Rodząc się wydajemy na siebie wyrok śmierci. Jeden błąd i tyle razy, jesteśmy karani. Od kilku tysięcy lat, jak i od kilku setek pokoleń

szukamy ucieczki przed wyrokiem. Czy ktoś potrafi uciec, przed wyrokiem sądu ostatecznego?

Karol Michalik.

Jeden grzech, jedna puszka, a tyle cierpienia, płaczu, radości. Nareszcie dostaliśmy się do prawdziwej szkoły życia. Gdzie nagrodą jest, spoczęcie, wraz z innymi w tej samej ziemi z której żeśmy zostali ulepieni.

CO POPYCHA, DO

Takiego czynu? Aby człowiek, musiał wstydić się człowieka. Mam miano homo sapiens, czy tak się zachowuję? Wiele osób musi żyć ze świadomością choroby.

To dlaczego nazywają go podczłowiekiem?

Czy człowiek cierpiący musi cierpieć jeszcze bardziej? Co sprawia w nas ten odruch? A może chęć czystki i chęć Wyeliminowania słabszych? Nie czyni człowieka wyglądem, lecz rozum, dusza i sumienie. Kto nie ma jednej części, nie może zwać się człowiekiem.

Prawda i pamięć o Katyniu

„Katyn-prawda i pamięć” to tytuł wojewódzkiego konkursu historyczno-literackiego, którego celem jest pogłębienie wiedzy o losach oficerów i inteligencji polskiej zamordowanej w ZSRR. Jest on skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych naszego województwa.

Konkurs ma charakter indywidualny i formę jednoetapową. Organizatorzy przewidują trzy kategorie: wiersz, esej (maksymalnie 2 strony maszynopisu A4, wielkość czcionki 12) oraz wywiad przeprowadzony z osobą, której członek rodziny został zamordowany przez NKWD (maksymalnie 3 strony maszynopisu A4, wielkość czcionki 12). Termin nadsyłania prac mija 12 marca. Autorzy najlepszych prac na przełomie kwietnia i maja pojadą do Katynia w ramach IV Śląskiej Pielgrzymki Młodzieży. Regulamin i szczegółowe informacje na temat konkursu można znaleźć na stronie internetowej www.bithomia.zhr.pl.

Konkurs jest organizowany przez Regionalną Sekcję Oświaty NSZZ Solidarność Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, Bytomski Związek Drużyn Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej oraz Sekcję Oświatową Prawa i Sprawiedliwości Okręg Katowice. Patronat medialny sprawują TVP Katowice, Radio Katowice oraz „Tygodnik Śląsko-Dąbrowski”. (SG)

Wspólny wniosek

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wprowadza ułatwienia dla rolników, którzy będą składać wnioski o przyznanie płatności za 2010 rok.

Od tego roku rolnicy ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich, pomocy finansowej z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich oraz innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt (PROW 2004-2006) oraz płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), będą mogli ubiegać się o te płatności na jednym, wspólnym formularzu wniosku. Oznacza to, że na jednym formularzu rolnicy mogą wnioskować o przyznanie dziesięciu rodzajów płatności. Tym samym rolnik nie będzie musiał wielokrotnie podawać tych samych danych, nie będzie już też trzeba zwracać się do biur powiatowych o dodatkowe załączniki graficzne. Wypełnione wnioski należy składać od 15 marca do 17 maja.

Tymczasem trwa wypłata dopłat bezpośrednich za 2009 r. Jak informuje **Andrzej Frejno**, kierownik Biura Powiatowego ARiMR, do końca stycznia wydało ono ok. 2,7 tys. decyzji o przyznanie płatności bezpośrednich na kwotę ok. 25 mln zł.

Blisze informacje na ten temat otrzymać można w Biurze Powiatowym ARiMR w Pyskowicach przy ul. Kopernika 2, tel. 32 302 20 31, tel./faks 32 233 88 42.

Godziny otwarcia: poniedziałek – piątek 8:15-16:15, www.arimr.gov.pl, e-mail: bp223@arimr.gov.pl.

SZKOLENIE W STAROSTWIE

Starostwo Powiatowe w Gliwicach oraz Biuro Terenowe ARiMR w Pyskowicach organizują szkolenie dla rolników na temat wypełniania wniosków obszarowych na kampanię 2010. Odbędzie się ono 10 marca o godz. 10.00 w sali sesyjnej starostwa przy ul. Zygmunta Starego w Gliwicach. (RG)

KRUS promuje bezpieczną pracę

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) od wielu lat należy do grona instytucji promujących bezpieczną pracę. Poświęca temu wiele publikacji, organizuje również liczne spotkania i konkursy dla młodzieży oraz dorosłych (m. in. „Pamiętaj pracuj bezpiecznie”, którego finał odbywa się w Starostwie Powiatowym w Gliwicach).

Szerzej na temat KRUS-u pisaliśmy w specjalnym dodatku do WPG w lipcu-sierpniu 2009 roku (nr 7/8). Przypomnijmy, że placówka KRUS w Gliwicach obsługuje rolników zamieszkujących na terenie gmin Gliwice, Knurów, Zabrze, Rudziniec, Sośnicowice, Pilchowice, Pyskowice, Toszek, Wielowieś i Gierałtówice. Do jej podstawowych zadań należy m.in. obsługa ubezpieczonych rolników i świadczeniobiorców kasy (emerytów i rencistów), przyznawanie i wypłata świadczeń krótkoterminowych, kompletowanie wniosków do przyznania i wypłaty

świadczeń emerytalno-rentowych, działalność prewencyjna na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczej i chorobom zawodowym oraz prowadzenie szkoleń w zakresie znajomości zagrożeń i zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym.

Kierownikiem KRUS-u w Gliwicach jest Krystyna Kręgiel. Biuro mieści się przy ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 11, numer tel. 32 230 83 41.

Mamy dla Czytelników WPG 10 edukacyjnych kalendarzy ściennych wydanych przez KRUS. Osoby

Zaloga gliwickiego KRUS-u. Pierwsza od lewej kierownik Krystyna Kręgiel.

zainteresowane mogą odebrać kalendarze w Starostwie Powiatowym w Gliwicach (ul. Zygmunta Starego 17, pokój numer 200).

Strzeż się wypadku!

Chwila nieuwagi i nieszczęście gotowe – tak niestety też zdarza się podczas pracy w gospodarstwie czy na polu. Szczególnie gdy rolnik jest przemęczony, śpieszy się, bo robota nagli lub nie zwraca należytej uwagi na bezpieczeństwo pracy.

W ubiegłym roku na obszarze objętym działalnością Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach doszło do 31 wypadków przy pracy rolniczej. Najwięcej wśród nich było upadków (z wysokości lub wskutek poślizgu), dużo także wydarzyło się przy udziale zwierząt lub maszyn rolniczych.

– Na szczęście w ciągu ostatnich dwóch lat nie było na naszym terenie wypadków śmiertelnych – mówi kierownik tej placówki **Krystyna Kręgiel**. – Pamiętam jednak te najbardziej tragiczne, gdy rolnicy tracili życie przy pracy. Trzy lata temu jeden z gospodarzy został zabity przez konia. Innym zginął, gdy podczas żniw jechał samochodem po części do maszyn. Jeszcze inny stracił życie, gdy doszło do wypadku przy piłowaniu drzewa. To tylko kilka przykładów prawdziwych nieszczęść, z jakim mieliśmy do czynienia na terenie powiatu gliwickiego.

Obok zamieszczamy podstawowe informacje na temat określenia wypadku przy pracy rolniczej oraz tego, jakie – w razie jego zajścia – należy załatwić formalności w KRUS-ie.

Pod pojęciem wypadku przy pracy rolniczej uważa

WYGRAJ Z NAMI

Dla naszych Czytelników wraz z gliwickim KRUS-em przygotowaliśmy mini-konkurs. Poniżej zamieszczamy dwa pytania dotyczące wypadków przy pracy rolniczej. Wśród tych, którzy odpowiedzą na nie prawidłowo, rozlosujemy wygraną – drabinę przydatną w gospodarstwie. Na odpowiedzi czekamy do 1 marca. Można je nadsyłać na adres: Starostwo Powiatowe w Gliwicach, 44-100 Gliwice, ul. Zygmunta Starego 17 (z dopiskiem „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”) lub mailem: redakcja@starostwo.gliwice.pl.

Konkursowe pytania:

- Najwięcej wypadków zgłaszanych do KRUS należy do grupy:
  - przypięcia i upadki osób
  - upadki osób
  - pochwycenia i uderzenia przez ruchome części maszyn.
- Kto ustala przyczyny i okoliczności wypadku przy pracy rolniczej w celu wypłaty jednorazowego odszkodowania?
  - Państwowa Inspekcja Pracy
  - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
  - Powszechny Zakład Ubezpieczeń.

za się nagle zdarzenie, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności.

Wypadek przy pracy rolniczej musi równocześnie spełniać trzy warunki:

- nagłość zdarzenia – zachodzi wówczas, gdy zdarzenie ma miejsce w bardzo krótkim odstępie czasu, np. upadek z wysokości, porażenie prądem, przejechanie przez maszynę;
- przyczynę zewnętrzną – do typowych czynników zewnętrznych należą m.in. hałas, działanie niskiej lub wysokiej temperatury, działanie maszyn i urządzeń, porażenie prądem itp. Za zdarzenie spowodowane przyczyną zewnętrzną uważane jest również takie, w którym występuje łączne działanie przyczyny zewnętrznej i wewnętrznej, czyli tkwiącej w organizmie poszkodowanego (np. choroba), jeżeli sama przyczyna wewnętrzna nie spowodowałaby zdarzenia. Przykładem może być wystąpienie podczas pracy zawału serca wywołanego nadmiernym wysiłkiem fizycznym. Dlatego każdy wypadek rozpatruje się indywidualnie, biorąc pod uwagę wszystkie możliwe przyczyny;
- związek z wykonywaną pracą rolniczą – wypadek musi nastąpić podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.

Wypadek należy zgłaszać do najbliższej Placówki Terenowej KRUS jak najwcześniej, bez zbędnej zwłoki. Zgłoszenia wypadku może dokonać poszkodowany lub inna osoba, bezpośrednio w siedzibie KRUS lub za pośrednictwem poczty, telefonicznie albo pocztą elektroniczną. Miejsce wypadku oraz przedmioty związane ze zdarzeniem należy zabezpieczyć do czasu przyjazdu inspektora KRUS ustalającego przyczyny i okoliczności wypadku.

Po przyjęciu zgłoszenia wypadku, ustaleniu czy poszkodowany podlegał w dniu wypadku ubezpieczeniu społecznemu rolników, wszczęte zostaje postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyny wypadku.

Postępowanie dowodowe polega na:

- przesłuchaniu poszkodowanego i świadków wypadku,
- ustaleniu, czy wypadek zgłoszono bez zbędnej zwłoki,
- zebraniu dokumentacji lekarskiej związanej z udzieleniem pierwszej pomocy lekarskiej i dalszym leczeniem, która może mieć wpływ na uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej,
- wyjaśnieniu, czy wyłączną lub główną przyczyną wypadku była wadliwość środka produkcji technicznego lub usługi,

Konkurs dla gospodarzy

Po raz ósmy już ogłoszony został **Ogólnopolski Konkurs „Bezpieczne gospodarstwo rolne”**. Organizatorzy czekają na zgłoszenia do 15 marca.

Celem konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w procesie pracy w gospodarstwach rolnych. Udział w nim mogą brać osoby pełnoletnie prowadzące działalność rolniczą, które wypełnią formularz zgłoszeniowy i przekażą go do 15 marca do najbliższej Placówki Terenowej KRUS. Szczegółowa informacja dostępna jest w Placówce Terenowej KRUS w Gliwicach oraz na stronie internetowej www.krus.gov.pl. Dla laureatów przewidziano cenne nagrody i wyróżnienia.

Organizatorami konkursu są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, KRUS, PIP oraz inne instytucje i organizacje działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych, a także producenci maszyn i urządzeń rolniczych. Patronat honorowy nad konkursem sprawuje prezydent RP.

- wystąpieniu do organów prowadzących postępowanie w tej sprawie o informacje i udostępnienie materiałów,
- uzyskaniu w razie potrzeby opinii rzeczoznawców, a w przypadku nagłego zachorowania lub zgonu – opinii lekarza inspektora KRUS o związku przyczynowo-skutkowym zachorowania lub zgonu poszkodowanego z wykonywaną pracą,
- ustaleniu przyczyn i okoliczności wypadku.

Poszkodowany powinien udzielić informacji i wszelkiej możliwej pomocy pracownikowi upoważnionemu przez Prezesa KRUS do prowadzenia postępowania dowodowego w sprawie ustalenia okoliczności wypadku.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego ustalającego okoliczności i przyczyny wypadku (nie później niż w ciągu 14 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku), sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach protokół powypadkowy, z których jeden doręcza się poszkodowanemu, a jeśli poszkodowany zmarł wskutek wypadku – uprawnionemu członkowi rodziny poszkodowanego ubiegającemu się o jednorazowe odszkodowanie.

Protokół powypadkowy stanowi podstawę do uznania bądź nie uznania wypadku za wypadek przy pracy rolniczej w świetle ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. (Opr. RG, SG)

Wykład prof. Jana Miodka zainaugurował obchody 750 – lecia Pyskowic

Pysk założycielem grodu

18 stycznia mieszkańcy Pyskowic gościli w sali Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu wybitnego i lubianego językoznawcę z Uniwersytetu Wrocławskiego – prof. dr. hab. Jana Miodka, pochodzącego z pobliskich Tarnowskich Gór. Profesor, swoim wykładem o polskości w gwarze śląskiej zainaugurował przypadające na 2010 rok obchody jubileuszu 750 – lecia miasta Pyskowice.

– Nazwa Pyskowice, analogicznie jak m.in. pobliskie Zbrosławice, nieco bardziej odległe Miechowice, Kochłowice, czy Świętochłowice jest nazwą patronimiczną, pochodzącą prawdopodobnie od imienia ojców tych grodów, w przypadku Pyskowic od imienia Pysk. Nie należy się tego wstydić! Nazwa miasta brzmiała wówczas zapewne Pyskowicy – wyjaśnił etymologię nazwy miejscowości prof. Jan Miodek.

Więcej na temat etymologicznych wywodów nad imieniem grodu braci Pisco będzie można przeczytać w kwietniowym numerze miesięcznika „Śląsk”, w którym profesor Miodek opíše dokładne pochodzenie m.in. nazwy Pyskowice.

Barwna opowieść o historii języka polskiego, o polskości w gwarze śląskiej, którą prof. Aleksander Brückner nazwał niegdyś „mową Rejów i Kochanowskich”, liczne anegdoty i przykłady językowej złożoności naszej mowy zachwyciły wszystkich obecnych na spotkaniu.

Radosne okrzyki, będące przykładami staropolskich wyrazów w gwarze śląskiej połączyły zebranych na sali pyskowiczank. Wyrazy takie jak: slatywanie (zlatywanie, spadanie), gańba (hańba), żdzadło (lustro), troszkorz (gospodarz posiadający troszkę ziemi), pospryż (kłótnia, sprzeczka), zopaska – zoposka (fartuch, bo za pasem), przidom zaś (przyjdą znów) itd. stały się dowodem na istnienie staropolszczyzny w mowie Ślązaków. Profesor

przestrzegł przed łączeniem gwary śląskiej jedynie z językiem niemieckim (który oczywiście wywarł na nią o g r o m n y w p ł y w), gdyż ślady polskości są w niej bardzo silne.

– Bardzo wymownym i pięknym przykładem jest także wyraz niewiasta, w gwarze śląskiej od staropolskiego niewiastka, czyli synowa. Niewiastka -niewiastka, bo nic o niej nie wiemy, kiedy wchodzi do rodziny, dopiero później się okazuje, jaka to z niej motyka – śmiał się profesor Miodek.

Publiczność żywo reagowała na opowieść o języku, podając kolejne przykłady śląskich zwrotów i wyrazów. W rankingu tym wygrywały: raszpla, moplą, czy wspomniana przez profesora motyka na określenie kobiety złośliwej, trudnej we współżyciu; miglanc – tak mówi się na kogoś, kto miga się od roboty, od przydzielonych zadań, będąc jednocześnie przymilnym, albo nie fulej – po prostu nie gadaj tyle.

Nie brakło pytań o poprawność językową, ale i ciepłych wspomnień z młodości lat pana profesora, któremu Pyskowice są bliskie m.in. ze względu na to, że wychował się w pobliskich Tarnowskich Górach. Przywołano miłe sercu profesora

Profesor żywo gestykuluje opowiadając o zawiłościach językowych.

wspomnienie, kiedy jako uczeń tarnogórskiego liceum pisywał niełatwe krzyżówki łacińskie do czasopisma „Filomata”. Krzyżówki te m.in. rozwiązywała Barbara Pawłowska, ówczesna uczennica liceum w Szczekocinach, która obecnie jest mieszkanką Pyskowic... Młodzi licealiści prowadzili przed laty ożywioną korespondencję a jej „temperatura” wzrastała z listu na list! Profesor Miodek doskonale pamiętał swoją korespondencyjną koleżankę Barbarę, a nawet zdradził, że do dziś z sentymentem przechowuje jej śliczne zdjęcie...

Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele pyskowickich władz, radni oraz zaproszeni goście, na czele z pyskowiczanką prof. Wojciechem Solińskim, również pracownikiem Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Oklaskom i brawom nie było końca!

(MFR)

JUBILEUSZOWY ROK

Z okazji 750-lecia na cały rok 2010 miasto zaplanowało szereg imprez kulturalnych, plenerowych i sportowych. Przewidziano także wiele konkursów skierowanych dla młodszych i starszych pyskowiczank.

„Złoty wykład” profesora Jana Miodka był pierwszym z cyklu czterech wykładów, jakie mają się odbyć w tym roku w sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu.

Imprezy sportowe zapoczątkowały w styczniu „podłodo-we” zawody wędkarskie. Natomiast już w kwietniu międzynarodowymi zawodami sportowymi z udziałem Czechów, Ukraińców, Niemców i Francuzów rozpoczyna się szereg turniejów sportowych. Część z nich rozgrywać się będzie w halach sportowych (jak np. VI Spartakiada Przedszkolna czy Sportowy Turniej Miast i Gmin), inne zaplanowane są w plenerze – m. in. Bieg Wiosny 2010, wyścig kolarski dla dzieci i młodzieży, zawody wędkarskie na jeziorze w Pławniowicach.

Póki jednak pogoda nie pozwala na wyjście w plener, organizatorzy przygotowali wiele wystaw tematycznych, związanych z miastem. Ekspozycje dokumentów historycznych związanych z nadaniem praw miejskich, wystawa historii partnerstwa z miastem Flörsheim nad Menem, prace fotograficzne „Ślady historii Pyskowic” z pewnością zainteresują nie tylko wielbicieli historii, ale i wszystkich, którzy są lub byli związani z miastem. W swoistą podróż sentymentalną na pewno zabiorą uczestników organizatorzy wystawy fotografii pt. „Pyskowice na przestrzeni lat”, na której prace prezentują mieszkańcy Pyskowic.

Wraz z pierwszym wiosennym słońcem rozpoczną się zabawy i festyny plenerowe. Oprócz imprez cyklicznych, odbywających się w Pyskowicach corocznie, organizatorzy proponują już w maju festyn integracyjny, w lipcu Dybuk, czyli festiwal na kultur rozstajach, a już w sierpniu festyn na boisku w Dzierżnie. Jesień zaś będzie czasem kolejnych tematycznych wystaw oraz rajdów i zawodów sportowych. W pierwszy weekend września odbędą się w Pyskowicach XI Dożynki Powiatu Gliwickiego.

Cały rok wypełniony będzie licznymi atrakcjami i z pewnością każdy znajdzie coś dla siebie. Jako że okres świąteczny jest dla wszystkich czasem podsumowań, cały jubileuszowy czas zakończy wystawa materiałów i publikacji dotyczących wszystkich imprez całego roku obchodów.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie www.pyskowice.pl.

(KG)

Nabór beneficjentów projektu „Dobry start w samodzielność”

Do 31 marca 2010 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z siedzibą w Gliwicach ul. Zygmunta starego 17 (budynek Starostwa Powiatowego) prowadzi nabór do kolejnej edycji bezpłatnego projektu „Dobry start w samodzielność” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytetu VII, Działania 7.1, Poddziałania 7.1.2.

Projekt skierowany jest do mieszkańców powiatu gliwickiego, którzy korzystają z pomocy społecznej – obejmuje on osoby niepełnosprawne z orzeczoną stopniem niepełnosprawności lub usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo wychowawczych.

Głównym celem projektu „Dobry start w samodzielność” jest zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wyklucze-

niem społecznym, wykluczonych oraz dyskryminowanym na rynku pracy, jak również podwyższenie statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie tych osób do wejścia na rynek pracy.

Kwota przeznaczona na jednego uczestnika w roku 2010 na formy aktywizacyjne to 5 tys. zł.

Zainteresowani w celu uzyskania szczegółowych informacji winni kontaktować się z: Biurem Projektu (ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice), II piętro, pokój nr 224 lub pod nr. telefonu: 32 233 79 83; Sekretariatem PCPR (ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice), parter, pokój nr 084 lub pod nr. tel. 32 332 66 16

Informacje są również dostępne na stronie projektu: www.dobrystart.pcpr-gliwice.pl. Serdecznie zapraszamy do udziału w projekcie!

Projekt „Dobry start w samodzielność” współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Priorytetu VII, Działania 7.1, Poddziałania 7.1.2

IMPREZY WARTO POLECENIA

Tym, którzy nie mają jeszcze pomysłu jak spędzić walentynki, proponujemy nowe przedstawienie kabaretowe w wykonaniu Teatru „Carpe Diem” pt. „Cała sala śpiewa z nami – hity i kity lat 70-tych”. Będzie je można zobaczyć 14 lutego w sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Pyskowicach o godz. 16: 00 i 18: 00. Bezpłatne wejściówki można rezerwować pod numerem tel. 32 233 25 34.

15 lutego w Świbiu (gm. Wielowieś) odbędzie się wodzenie niedźwiedzia. Jest to tradycja karnawałowa kultywowana tam od 20 lat. O dobrą zabawę zatroszczą się przebierańcy oraz muzykanci. Początek ok. godz. 9: 00. Dzień zakończy się zabawą combrową, która rozpocznie się o godz. 19: 30 w Domu Parafialnym. Udział w obu imprezach jest bezpłatny.

27 lutego o godz. 17: 00 w sali widowiskowej Miejskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Pyskowicach po raz kolejny wystąpi Teatr „A”. Tym razem zaprezentuje widowisko pod tytułem „Początek” z cyklu przedstawień dla dzieci „Biblijny Teatr Dzieciocy”. Wstęp bezpłatny.

Gminny Ośrodek Kultury w Rudzińcu z siedzibą w Poniszowicach zaprasza na warsztaty bibułkarskie pod hasłem wiosenne bukiety. Odbędą się one w dniach 1,2 i 3 marca, w godzinach 16: 00-18: 00 odpowiednio w Łączy, Taciszowie i Rudzińcu. Więcej informacji pod numerem tel. 32 230 31 05.

11 marca o godz. 16: 00 GOK w Poniszowicach zaprasza na kabaret pt. „Śląska kobieta”. Tego samego wieczoru odbędzie się podsumowanie konkursu fotograficznego zatytułowanego „Zimowa impresja rudzinięckiej ziemi”.

Ciekawą ofertę na zorganizowanie urodzin dla najmłodszych (5-10 lat) przygotowało knurowskie kino. Tuż obok kasy kina mieści się mała sala, którą pracownicy dla solenizanta zamieniają w wyjątkowe miejsce. Jednocześnie przygotowują wiele atrakcji, m.in. zwiedzanie kina, bajkowy seans oraz gry i zabawy. Zainteresowani mogą uzyskać więcej informacji pod numerem tel. 32 332 63 81.

(SG)

Festiwalowa gala

16 stycznia w Dąbrówce (gm. Wielowieś) odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów, nagród oraz wyróżnień w VII Wojewódzkim Festiwalu Kolęd i Pastorałek. Po niej odbył się koncert laureatów we wszystkich kategoriach.

Foto: Sławomir Gruska(2)
„Kwartet Bytomski” śpiewał kolędy śląskie. Od lewej: Klaudia, Adrianna, Magda i Marta.

Festiwal tradycyjnie podzielony był na dwa etapy. W grudniu 2009 r. odbyły się przesłuchania, w których wzięło udział prawie 600 wykonawców. Z kolei 16 stycznia wręczono nagrody i wyróżnienia. Pierwsze miejsca w poszczególnych kategoriach zajęli: Maja Kulot z Przedszkola w Sierakowicach (opiekun Anita Kulok), Maciej Jędrak ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Radzionkowie (Henryka Frankowska), Anna Długosz ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Knurowie (Alina Długosz), Monika Mazur ze Szkoły Podstawowej nr 14 w Gliwicach (Renata Mazur i Elżbieta Jaworska), Zespół Muzyki Dawnej „Tibiarum Scholares” ze Szkoły Podstawowej w Pniowie

(Iwona Ewertowska-Mener); Zespół Wokalny ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Radzionkowie (H. Frankowska); Chór z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Świłbiu (Eugeniusz Siwiec, Maja Klawikowska); Chór z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rudnie (E. Siwiec, Tomasz Kowalik); Gimnazjum nr 9

Nagrody i dyplomy wręczyli laureatom Festiwalu biskup Gerard Kusz, wicestarostwa Sławomir Adamczyk i wójt Wieloski Ginter Skowronek.

z klasami integracyjnymi w Rudzie Śląskiej (Halina Wodniak); Chór „A Capella” Gimnazjum nr 1 w Pyskowicach (Bogna Rakowska); Chór kameralny „Canto” z Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wielosiu (I. Ewertowska – Mener); Chór z Gimnazjum

w Rudzie Śląskiej (H. Wodniak); Zespół Wokalny z Gimnazjum nr 3 w Knurowie (Jacek Żyła); Tercet z Gimnazjum nr 1 w Pyskowicach (B. Rakowska); Kwartet Bytomski z ZSO nr 11 w Bytomiu (Joanna Put); Duet z Gimnazjum nr 7 w Gliwicach (Beata Borycka) oraz Zespół wokalny „Dzwoneczki” z ZSS Radzionków (H. Frankowska).

W imieniu starosty gliwickiego Michała Nieszporaka, uczestnikom oraz organizatorom, zaangażowania i wysokiego poziomu pogratulował wicestarosta gliwicki Sławomir Adamczyk. Następnie laureaci jeszcze raz zaśpiewali, tym razem nie tylko przed komisją, ale również przed innymi uczestnikami oraz zaproszonymi gośćmi, m.in. księdzem biskupem Gerardem Kuszem i wójtem gminy Wielowieś Ginterem Skowronkiem. Konkurs zorganizowali: Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wielosiu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Koncept”, Szkoła Języków Obcych „Level” oraz Ogólnopolski Program Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”. Impreza odbyła się pod patronatem księdza biskupa Gerarda Kusza, starosty gliwickiego Michała Nieszporaka, wójta gminy Wielowieś Gintera Skowronka oraz śląskiego kuratora oświaty Stanisława Fabera. (SG)

VI Noworoczny Turniej Skata

16 stycznia w Pilchowicach rozegrano VI Noworoczny Turniej Skata o Pucha Firmy Auder.

Zawody wygrał Bogumił Pora, który zgromadził 2726 punktów. II miejsce zajął Kurt Boruta (2411 pkt.), z kolei III miejsce – Franciszek Guz (2365 pkt.). Liderem turnieju został Edward Nowak.

W noworocznym turnieju wzięło udział ponad 100 osób. Rywalizacja stała na wysokim poziomie. Prócz głównej nagrody organizatorzy przygotowali również puchary dla najstarszego oraz najmłodszego uczestnika. Pierwszy trafił do Józefa Fojta z Knurowa (87 lat), drugi do Grzegorza Gołysia ze Szczygłowic (13 lat). Sędzią głównym zawodów był Tadeusz Żogała.

(SG)

Lider Turnieju, Edward Nowak odbiera puchary od fundatora nagród, Herberta Kaschka.

Forum Edukacyjne

Gliwicki Ośrodek Metodyczny zaprasza nauczycieli, pedagogów, psychologów oraz szkolnych administratorów sieci na VI Forum Edukacyjne. Odbędzie się ono 6 marca w godz. 10:00-16:00 w Szkole Podstawowej nr 1 w Gliwicach (ul. Kozielska 39).

Organizatorzy przygotowali bardzo atrakcyjny program. W trakcie Forum zorganizowane zostaną m.in. targi podręczników i pomocy dydaktycznych. Uczestnicy będą mogli zapoznać się z najnowszą ofertą takich wydawnictw jak m.in. Szkolne PWN, Edukacyjne, Oxford czy Helion S.A. Ponadto będą mogli wziąć udział w warsztatach metodycz-

nych, m.in. z edukacji wczesnoszkolnej, matematyki, fizyki, historii, logopedii oraz języka angielskiego. Odbędzie się również pokazowa lekcja prowadzona przez przedstawiciela Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nt. „Czy wiesz kto jest po drugiej stronie? O bezpieczeństwie w Internecie”. Dodatkowo ustawione będą punkty konsultacyjne, w których porozmawiać będzie można z ekspertami w takich dziedzinach jak prawo oświatowe, awans zawodowy nauczyciela czy pozyskiwanie środków finansowych na oświatę ze źródeł unijnych.

Więcej informacji na temat Forum można znaleźć na stronie internetowej www.gom.gliwice.pl lub pod numerem tel. 32 302 19 90. (SG)

Pojedynek na słowa

Uczniowie Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie triumfowali podczas VII edycji turnieju szkół „Artystyczny Pojedynek na Słowa”, która odbyła się 15 stycznia w Rybniku.

Impreza promuje poezję mówioną i śpiewaną, dając szansę artystycznego debiutu utalentowanym uczniom szkół średnich. Szkoła zaprezentowała cztery recytacje i trzy utwory poezji śpiewanej, przygotowane przy aktywnym udziale pedagogów: Lilianny Reginek, Dawida Szymały oraz Agnieszki Niebudek-Zmudy. Zwycięską drużynę „Paderewskiego” tworzyli: Maja Mroczkowska, Emilia Wyrembowska, Dominik Michniewicz (śpiew) oraz Anna Tkocz, Sabina

Raudner, Adrian Szpak, Kamil Puskarewicz, Sebastian Porębski (recytacja) i Paweł Jureczko (akompaniament). Dobór tekstów, warunki głosowe i sceniczne, interpretacja, odporność na treść, dobra atmosfera w drużynie i – co najważniejsze – talent interpretatorów pozwoliły uczniom ZS im. I. J. Paderewskiego pokonać wszystkie szkoły rybnickie i z wielką radością zbierać gratulacje i nagrody za zwycięstwo. (SG)

Kolędowanie w Rudzińcu

Koncert Kolęd wpisał się już w kalendarz imprez organizowanych przez Zespół Szkół w Rudzińcu. Tym razem były ku temu dwie okazje – przypomnienie radosnych świąt Bożego Narodzenia oraz obchody 10-lecia gimnazjum. Dlatego do wspólnego kolędowania zostali zaproszeni obecni i byli uczniowie rudzińskiej szkoły.

31 stycznia skład szkolnego zespołu „Unisono” zasilili absolwenci – Elżbieta Brzoza, Wioletta Ignacy, Klaudia Klaka, Beata Otremba, Andrea Szczygieł, Michał Marciniak i Martin Szady. Skorzystali z okazji, by kolejny raz zaśpiewać, a przy okazji powspominać, jak to w dawniej szkole było. W tle ich występów przygotowana była prezentacja ze zdjęciami z poprzednich koncertów. Można było na zdjęciach odszukać dziecięce twarze obecnie już dorosłych osób. Te kolędowe uroczystości miały zawsze różnorodny charakter: były występy uczniów, orkiestr dętych, jasełka, konkursy kolęd i pastorałek. Zawsze były jednak okazją do zaprezentowania szkolnych talentów wokalnych i instrumentalnych szerokiemu gronu odbiorców.

W tym roku mieszkańcy Rudzińca i całej gminy mieli okazję wysłuchać tradycyjnych kolęd oraz współczesnych pieśni bożonarodzeniowych. Jak co roku, młodzież przygotował nauczyciel muzyki i kierownik zespołu „Unisono” (laureata wielu wojewódzkich konkursów kolęd i pastorałek) Andrzej Lukoszek. Na jego ręce podziękowania za wkład pracy młodzieży i nauczycieli złożył wójt gminy Rudziniec Krzysztof Obrzut. Z kolei ksiądz proboszcz Eugeniusz Sosulski podziękował dyrektor Aleksandrze Witek za zachowanie tradycji kolędowania i kultywowanie wśród młodzieży idei miłości, tak ważnej w obecnych czasach.

Na zakończenie dyrektor szkoły oraz sami uczniowie zaprosili wszystkich gości za rok na kolejny Koncert Kolęd. Kiedy, zima pokryje ziemię warstwą śniegu, a mróz oczyści powietrze tak, że gwiazdy zaśnieją jeszcze intensywniej, kolejny raz zwrócimy swoje myśli ku świętom Bożego Narodzenia i znowu zaśpiewamy na chwałę Narodzonego” – zapewniła jedna z uczennic gimnazjum.

Złote Gody w Wielowski

W Urzędzie Gminy Wielowieś odbyła się uroczystość wręczenia medali przyznanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za długoletnie pożycie z okazji 50-rocznicy zawarcia związku małżeńskiego.

Przybyłych jubilatów gorąco powitała kierownik USC w Wielowski, **Helena Kazubek**. Następnie wójt **Ginter Skowronek** wygłosił ciepłe przemówienie do zebranych małżonków i odznaczył wszystkie

pary. Po części oficjalnej goście zostali zaproszeni na poczęstunek z tortem, kołaczem i kawą oraz wzniesiono toast. Uroczystość przebiegła w ciepłej i sympatycznej atmosferze, jubilaci byli bardzo wzruszeni chwilą i dziękowali za mile przyjęcie.

Medalami odznaczonych zostało 12 par, ponadto jedna para – **Franciszka i Marcin Jałowiczy** z Wielowski – obchodziła 60-lecie pożycia małżeńskiego.

Na zdjęciu od lewej: **Wilhelm Grzesik, Maria i Jerzy Steindorowie, Alojzy Cepok, Adelajda i Tadeusz Jarząbkowie, Zofia i Michał Lachowiczowie, Irena i Rudolf Mania, Helena i Eryk Solka, Krystyna i Heinz Misch, Teresa i Wilibald Kwasczykowie, Krystyna i Ginter Kasprzikowie, Anna i Wiktor Nobielscy, Adelgunde i Günter Kokoschka. Obok wójt Ginter Skowronek i Helena Kazubek.**

Madonna w fotografii

27 stycznia w Spółdzielczym Klubie „Gama” członkowie i sympatycy Towarzystwa Miłośników Knuruwa spotkali się, by podziwiać wystawę fotografii „Powrót Pięknej Madonny”. Wystawę autorstwa **Jana Furgoła, Pawła Błaszaka i Romana Matysika** ukazuje wszelkie działania związane z powrotem rzeźby „Pięknej Madonny z Knuruwa” do tego miasta. Otwarcie wystawy uświetnił koncert zespołu „Music Joy”, jak również duetu gitarowego **Jerzy Rogoń i Eugeniusz Jurczyga**. W trakcie wieczoru zrodziła się inicjatywa,

by wypiek **Ireneusza Ogińskiego** – cynamonkę – promować jako słodki symbol Knuruwa. Błyskawiczny konkurs na hasło reklamowe wygrał **Andrzej Pach**. Brzmi ono tak: „Kraków słynie z Zamku Wawelskiego, a Knurów z cynamonki Ogińskiego”. Pokrzepieni pysznymi ciastkami uczestnicy stali się współtwórcami dalszej części wieczoru, który upłynął na wspólnym śpiewaniu kolęd. Wystawę fotografii można było oglądać w Klubie „Gama” jeszcze przez dwa tygodnie.

(EJ)

FERIE BEZ NUDY

Dla uczniów, którzy nie wyjadą na ferie i pozostaną w domach, w powiecie przygotowano szereg atrakcji. Śmiało można powiedzieć, że nikt nie będzie się nudził.

W gminie **Gieraltowice** ciekawą ofertę przygotowały świetlice w poszczególnych sołectwach. Od godzin porannych do popołudniowych będą prowadzone zajęcia warsztatowe, m.in. plastyczne oraz turnieje sportowe. Dodatkowo planowane jest wyjście do kina oraz na basen. Uczestnicy zajęć otrzymają również poczęstunek. Udział w zajęciach jest bezpłatny. Szczegółowe informacje można uzyskać w świetlicach.

W **Knuruwie** o atrakcyjne ferie zadbają aż 3 instytucje. Klub Kultury Lokalnej „Sztukateria” przygotował warsztaty artystyczne z ukierunkowaniem teatralnym dla dzieci w wieku od 7 do 10 lat. W programie m.in. dwudniowe zajęcia teatralne czy wyjazd do teatru. Będą one prowadzone w dniach od 15 do 19 lutego w godz. 10.00-13.00. Koszt udziału 60 zł. Szczegółowe informacje pod numerem tel. 32 332 63 93.

Z kolei Dom Kultury w Szczygłowicach zorganizuje zajęcia świetlicowe dla dzieci w wieku szkolnym (1-6 klasa). Będą się one odbywać od po-

nedziałku do piątku w godz. 9.00-12.00. Planowane są m. in.: zajęcia plastyczne, gry i zabawy świetlicowe, gry i zabawy na śniegu, wyjścia na basen oraz wyjazdy do kina. Zajęcia są odpłatne: 4zł za dzień, a w przypadku wyjazdu do kina 7zł za dzień.

Ofertę przygotował również Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – będą to turnieje sportowe. Wiele będzie się działo również na knurowskim lodowisku. Odbędzie tam się m.in. bal przebierańców, zawody sprawnościowe (tor przeszkód) oraz konkurs na najlepszą figurę łyżwiarską.

W gminie **Pilchowice** zajęcia zaplanowano 5 razy w tygodniu, w godz. od 10.00-14.00, w formie warsztatów rekreacyjno-sportowych. Większość z nich będzie prowadzona w świetlicach w Pilchowicach, w sali OSP i w Nieborowicach. Przygotowane są również całonocne wycieczki, m.in. na kulig do Wisły czy do parku

wodnego w Tarnowskich Górach. Z kolei stowarzyszenie „Pilchowiczanie Pilchowiczanom” w poniedziałki, w godz. 16.00-18.00 przeprowadzi warsztaty w sali OSP w Pilchowicach.

W gminie **Sońnicowice** zaplanowano ferie w czterech placówkach oświatowych. Zajęcia odbywać się będą w pierwszym tygodniu ferii w szkołach podstawowych w Bargłowie, Kozłowie, Sierakowicach oraz w sońnicowic-

m.in. gminne warsztaty wokalnie-teatralne, taneczne oraz gitarowe. Ponadto zorganizowany zostanie bal przebierańców, a także kulig z licznymi atrakcjami. Nie zabraknie również zawodów sportowych. Szczegółowych informacji udzielają pracownicy GOK-u.

Równie bogaty program przygotował Miejski Ośrodek Kultury i Sportu w **Pyskowicach**. Zajęcia odbywać się będą w ciągu dwóch tygodni ferii prawie przez cały dzień. Jeżeli będzie śnieg, odbędą się kuligi. Dla miłośników kina przygotowano wieczory filmowe. Ponadto będą m.in. dyskoteki, warsztaty taneczne, zajęcia sportowe i plastyczne. Więcej informacji na stronie internetowej www.mokis.pyskowice.org.

Centrum Kultury „Zamek w **Tosku**” przygotowało na czas ferii wiele atrakcji. Od 15 do 26 lutego w godz. od 9.00 do 14.00 czynna będzie zamkowa świetlica, w której odbędą się m. in.: warsztaty lalkarskie i modelarskie. W programie zaplanowane zostały tak-

że wyjazdy do Teatru Muzycznego i kina w Gliwicach oraz Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku Białej. Nowatorskim elementem tegorocznych ferii będzie kręcenie filmu dokumentującego zajęcia świetlicowe i wyjazdowego prezentacja odbędzie się w ostatnim dniu ferii. Dopełnieniem tegorocznego zimowego odpoczynku będzie zabawa ostatkowa oraz zawody sportowe. Dodatkowe informacje oraz zapisy pod numerem tel. 32 332 44 93.

W kolei w gminie **Wielowieś** wśród atrakcji przygotowanych przez Gminny Ośrodek Kultury uczniowie z każdego przedziału wiekowego będą mogli znaleźć coś dla siebie. Najmłodsi będą się bawić podczas warsztatów plastycznych, gier planszowych i ruchowych czy licznych konkursów. Dla nieco starszych będzie działał Klub Młodzieżowy, w którym odbywać się będą m.in. warsztaty taneczne i turnieje tenisowe. Ponadto w każdym sołectwie, w 10 świetlicach wiejskich, zostaną przygotowane odrębne zajęcia świetlicowo-rekreacyjne i sportowe. Dominować będą konkursy plastyczne, muzyczne, mistrzostwa w tenisie stołowym i bilardzie. Zajęcia odbywać się będą w godzinach popołudniowych i po południowych. Dla młodzieży starszej i dorosłych 28 lutego w Świbiu odbędą się II Otwarte Mistrzostwa w Skacie Sportowym.

(SG)

Wesołej jest wśród rówieśników – twierdzą ci, którzy spędzą ferie w miejscu zamieszkania.

kim gimnazjum, w godz. 9.00 – 13.00. W programie zaplanowano wyjazdy na basen, do kina, zajęcia sportowe na hali oraz inne w tym kulig.

Gminny Ośrodek Kultury w **Rudzińcu** z siedzibą w Poniszowicach również przygotował wiele atrakcji na zbliżające się ferie. Odbędą się

W kręgu legend

Konkurs walentynkowy

Obchodzone 14 lutego walentynki to święto zakochanych – zarówno tych, którzy szczęśliwie, jak również nieszczęśliwie ulokowali swoje uczucia. Taka historia – według jednej z legend – miała miejsce przed wiekami w naszym powiecie. Młody właściciel jednej z wiosek brał kiedyś udział w wojnie z Niemcami. Wracając z niej, zatrzymał się w bogatym dworze. Właścicielem tego dworu był pan w podeszłym wieku, który miał młodszą żonę. Między młodymi wnet zawiązała się nić sympatii. Gdy młodzieniec opuścił ten dom, młoda właścicielka podążyła za nim. Mężczyzna zabrał kobietę do swoich włości, jednak nie czuł się w tej sytuacji dobrze i wyjechał, zostawiając informację, że udał się na wezwanie księcia. Kobieta

w smutku czekała na ukochanego. Wiedziała, że do rodziny już nie wróci. Czekając daremnie, postanowiła przebłagać Boga za swe winy i zbu-

Pytanie naszego konkursu brzmi: Gdzie toczy się akcja tej legendy i jaki jest jej tytuł? Dla podpowiedzi dodamy, że zbiór naszych lokalnych legend znajduje się na stronie internetowej www.powiatgliwicki.pl w zakładce „Informacje o powiecie”. Dla pierwszych dwóch osób, które zadzwonią pod numer 32 332 66 65 i podadzą poprawną odpowiedź, mamy walentynkowe upominki.

dować kościół na wzgórzu. Kiedy w końcu stanął i miała się w nim odbyć pierwsza msza, rozpętała się straszna burza. W kościół uderzył grom i cała budowla zapadła się na zawsze pod ziemię. Starzy ludzie opowiadają, że w Wielkanoc słychać czasem spod ziemi głosy zapadniętych kościelnych dzwonów. (SG)

Śląska fraszka

Zima

Przyszła zima biolo
Niy wszystkim wesoło
Noc zdo się za dugo
Słonko słabo mrugo.

Zima czimie – żdziybko mrozi
Tyj ze prondym – dar łód Bozi
Łon przegoni tyż i ryma
Zdrowie! W tym się trza nom czimac.

Śniega tela nasypało
Że już wiosny by se chciało.
Górale prawiom co wiosna bydzie
Żdziybko trza poczekać – pewnikom przidzie.

Bronisław Wątroba

Jubileuszowe smaki

Kreple

Publikujemy przepis na kolejne danie, zaprezentowane na IX Konkursie Wiedzy o Powiecie Gliwickim, przebiegającym pod hasłem „10-lecie Powiatu Gliwickiego, czyli śląskie przysmaki na jubileuszowym stole”. Tym razem polecamy kreple, czyli pączki.

Składniki: 1 kg mąki pszennej, 10 dag drożdży, 15 dag cukru, 1/2 l mleka, 7 żółtek, 1 jajko, sól, 10 dag masła, 1 paczka cukru waniliowego, 1 kieliszek spirytusu, 1,5 kg smalcu lub oleju, 10 dag cukru pudru, 40 dag twardej marmolady (lub powideł).

Sposób przygotowania: Mąkę przesiej przez sito. Stop tłuszcz w garnku. Przygotuj rozczynek ze szklanki mleka, drożdży, łyżeczki cu-

roku i 20 dag mąki (rozczynek powinien przypominać gęstą śmietanę). Postaw w ciepłym miejscu do wyrośnięcia. W misce utrzyj żółtka i całe jajko z cukrem, dodaj resztę mąki, wyrośnięty rozczynek, cukier waniliowy, resztę

mleka, szczyptę soli i spirytus. Rękami wyrabiaj ciasto, aż będzie gładkie i nie będzie kleiło się do rąk. Rozpuść mleko

i po schłodzeniu powoli wlewaj do ciasta (ciasto nie powinno być zbyt gęste). Wyrabiaj jeszcze chwilę, przykryj ściereczką

i odstaw na około 15 minut do „wyrośnięcia”. Szprycą nadziej pączki marmoladą, a następnie smażyć na rozgrzanym tłuszczu. Po ostudzeniu posyp kreple cukrem pudrem.

ROZRYWKOWY KĄCIK

Dziękujemy za wszystkie nadesłane odpowiedzi. Poprawne rozwiązania poprzedniego Rozrywkowego Kącika wyglądają następująco: hasło krzyżówki FAJERWERKI, z kolei zdjęcie przedstawiało Kościół Matki Boskiej Szkaplerznej w Gierałtowicach.

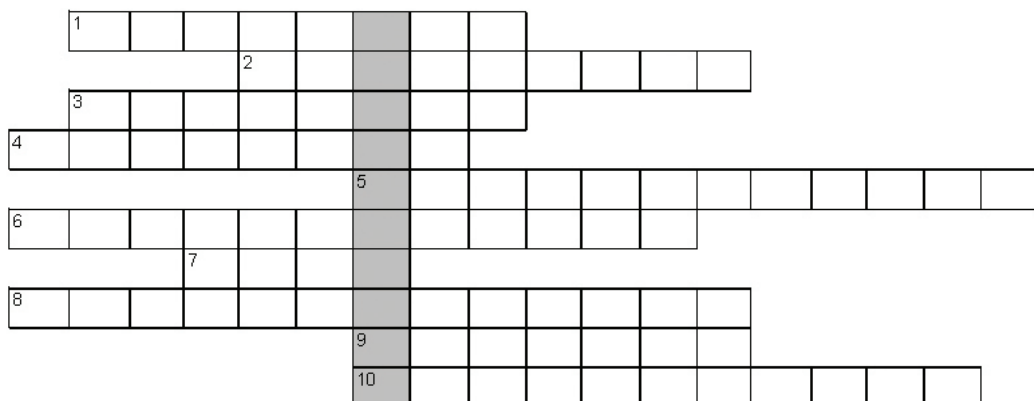
Nagrody książkowe ufundowane przez Małgorzatę Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz materiały promocyjne Powiatu Gliwickiego otrzymują **Jochim Owczarek, Ewelina Wróbel i Bronisław Jasiulek**. Gratulujemy! W celu ustaleniu sposobu odbioru nagrody prosimy o kontakt telefoniczny, numer tel. 32 332 66 65.

Dzisiaj zamieszczamy kolejną krzyżówkę oraz zdjęcie do rozpoznania. Przypominamy, że zostało ono zrobione w naszym powiecie. Jak zawsze dla ułatwienia rozwiązania krzyżówki polecamy naszą stronę internetową www.powiatgliwicki.pl. Odpowiedzi prosimy przysyłać do 1 marca na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”. (SG)

Pytania do krzyżówki:

- Otwarto tam niedawno nowoczesny basen „Wodnik”.
- Ile jest sołectw w gminie Wielowieś.
- Rozpoczyna okres Wielkiego Postu w kościele katolickim.
- Tłusty dzień, w którym objadamy się pączkami i faworkami.
- Wodzenie tego zwierzęcia odda-

- ła zło i przynosi szczęście mieszkańcom.
- Która gmina powiatu posiada nowe logo z dwoma literami G?
- Uzupełnij przysłowie: „Idzie luty podkuj...”
- Symbol święta zakochanych.
- W mitologii rzymskiej bóg miłości.
- Dokończ hasło promocyjne powiatu „Gliwicki –.....?”

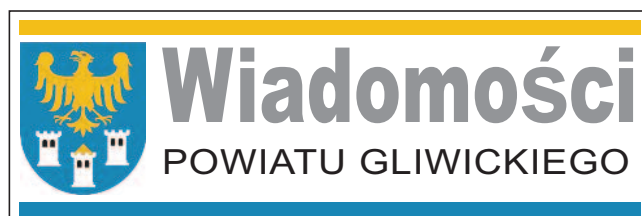

▲ Co przedstawia to zdjęcie? ▲

Fundator nagród – Małgorzata Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego

Przepis na kreple śpiewająco zaprezentowały podczas konkursu Agnieszka Rusin i Ewelina Wołoszyk (opiekun – Genowefa Suchecka) z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żernicy.

WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO
Redakcja: Romana Gozdek (red. nac.), Magdalena Fiszer-Rębisz, Sławomir Gruszka. Skład: A. Olbrzymek
Wydawca: Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, tel. 032 332 66 65, 032 332 66 53

e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl www.powiatgliwicki.pl
WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO są bezpłatną gazetą samorządową, wydawaną ze środków Powiatu Gliwickiego.

Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, przeredagowań i zmiany tytułów.
Druk: Polskapresse, Oddział Poligrafia, Drukarnia Sosnowiec Nakład: 10 000 egzemplarzy.